

Verdiepend onderzoek lene Mienne Media

Ontspannen met media

Verdiepend onderzoek naar de rol van mediagebruik en andere activiteiten in relatie tot de ontspanning van kinderen van 0-6 jaar en de rol die ouders hierin spelen.

maart 2024

Inhoud

Introductie	3
Duiding van de resultaten	4
Opzet en uitvoering	13
Activiteiten - Algemeen	14
Digitale media activiteiten	17
Niet-media activiteiten	20
Activiteiten ter ontspanning van het kind	23
Activiteiten ter ontspanning van de ouder	25
Activiteiten om als ouder de handen vrij te hebben	27
Momenten waarop digitale media worden ingezet om de handen vrij te hebben	29
Momenten waarop digitale media worden ingezet	31
Stellingen digitale media en ontspanning	32
Stellingen (media) activiteiten en ontspanning	34
Digitale media en opvoeding	36
Digitale media en opvoeding – Stellingen 1/2	41
Digitale media en opvoeding – Stellingen 2/2	42
Vergelijking met leeftijdsgenootjes	43
Nawoord	44

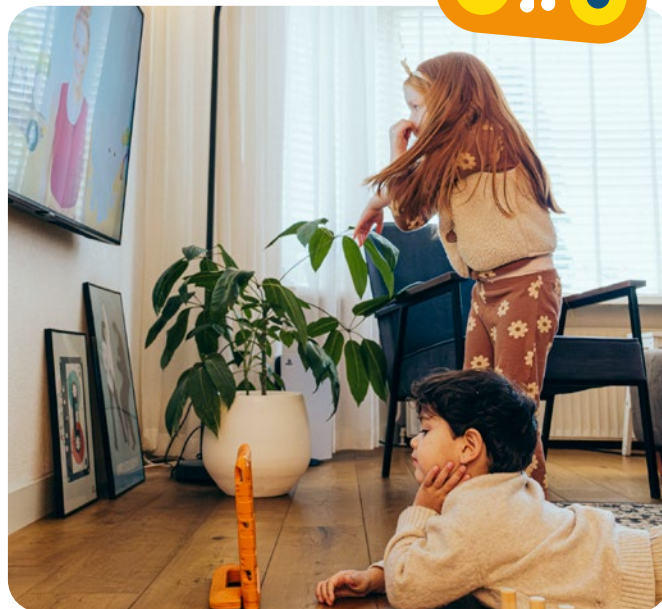
Introductie

Sinds 2012 publiceert Netwerk Mediawijsheid het Iene Miene Media-onderzoek. Een grootschalig onderzoek naar mediagebruik binnen huishoudens met jonge kinderen. Het Iene Miene Media-onderzoek heeft als doel om te meten hoe kinderen binnen huishoudens omgaan met, en gebruik maken van, verschillende media(apparaten) en hoe hun ouders hen hierbij begeleiden.

We willen allemaal dat kinderen gezond opgroeien met media. Een gezonde balans tussen activiteiten met en zonder media is daarvoor belangrijk. Voor de Media Ukkie Dagen 2024 is gekozen voor het thema 'Ontspannen met media'. In het nieuwe onderzoek focussen we ons op de mentale gezondheid van kinderen. We richten ons op de rol van mediagebruik en andere activiteiten in relatie tot ontspanning van kinderen en hun ouders.

In dit verdiepende onderzoek is ouders gevraagd naar hoeveel tijd kinderen besteden aan (digitale) activiteiten, met wie ze deze ondernemen en op welke momenten. Ook is ouders gevraagd naar manieren waarop ze digitale media inzetten om hun kind te laten ontspannen. We bouwen hierbij voort op de inzichten uit eerdere edities van het Iene Miene Media-onderzoek.

Het verdiepende Iene Miene Media-onderzoek over 'Ontspannen met media' is afkomstig van Netwerk Mediawijsheid. Het onderzoek wordt opgesteld in

samenwerking met hogeschool Windesheim en het Trimbos-instituut en met advies van het Nederlands Jeugd Instituut. Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Panel Inzicht. De resultaten van de online kwantitatieve survey zijn gebaseerd op de antwoorden van 900 ouders van kinderen in de leeftijdscategorie 9 maanden t/m 6 jaar. De duiding op het onderzoek is geschreven door lector dr. Peter Nikken van hogeschool Windesheim en dr. Anouk Tuijnman van het Trimbos-instituut. Het veldwerk heeft plaatsgevonden tussen 8 februari en 28 februari 2024.

Duiding van de resultaten

Door: Peter Nikken en Anouk Tuijnman

Dr. Peter Nikken is lector Jeugd & Media bij hogeschool Windesheim en doet al decennia lang onderzoek naar hoe kinderen en jongeren met media omgaan en wat dat betekent voor hun ouders, leerkrachten of begeleiders. Het lectoraat Jeugd & Media zet zich in voor een digitaal inclusieve samenleving waarin alle kinderen en jongeren bewust, gezond en veilig gebruik kunnen maken van media. En waarbij ouders en beroepskrachten hen optimaal kunnen begeleiden.

Dr. Anouk Tuijnman is wetenschappelijk onderzoeker bij het Trimbos-instituut, onder andere op de thema's gamen en digitale balans. Samen met haar collega's creëert en benut ze wetenschappelijk onderbouwde kennis over gezond gebruik van digitale media om mensen zo te beschermen tegen risico's en te helpen met het langdurig benutten van de voordelen.

De eerste levensjaren van een kind zijn uiterst belangrijk. Alles wat kinderen in de eerste jaren meemaken, leren en ervaren heeft invloed op hoe ze verder opgroeien en later als volwassenen deelnemen aan de samenleving. In de dagelijkse praktijk zijn het vooral de ouders die invloed hebben op hoe kinderen hun eerste jaren doorbrengen en opgroeien.

Het opvoeden van jonge kinderen, van baby tot kleuter, kent wel veel uitdagingen. Ouder zijn leer je niet op school, maar in de dagelijkse praktijk en vaak met vallen en opstaan. Opvoeden is uitproberen wat werkt, samen met je kind, waar mogelijk samen met anderen in het gezin en vaak ook met hulp en advies van opa's en oma's, vrienden en kennissen. Dit geldt voor alle aspecten van de opvoeding. Dus ook voor de rol die digitale media krijgen in de opvoeding van het kind.

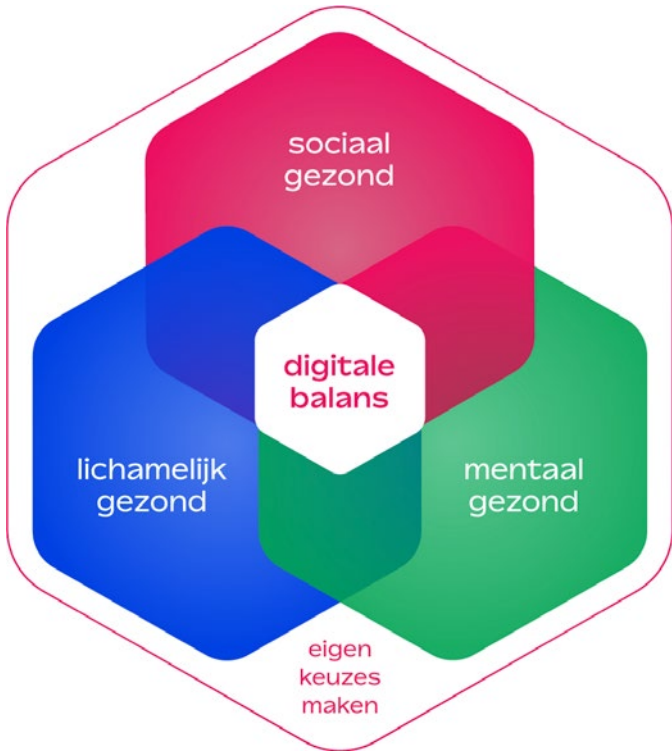

Om meer zicht te krijgen op hoe ouders met jonge kinderen omgaan met allerlei digitale media om hen heen en hoe hun kinderen die digitale media gebruiken, doet Netwerk Mediawijsheid elk jaar onderzoek.

Digitale balans

Wat heeft een kind nodig om gezond te zijn? En welke rol speelt het gebruik van digitale media daarin? Daar gaat het over als we praten over digitale balans.

Om gezond te kunnen opgroeien hebben kinderen genoeg slaap en beweging nodig en moeten ze niet te lang stilzitten. Het Iene Miene Media-onderzoek van 2023 liet al zien dat digitaal mediagebruik bij jonge kinderen vaak gepaard gaat met zitten. Maar dat er ook mogelijkheden zijn om bewegen juist te stimuleren met digitale media! Gezondheid is echter meer dan alleen lichamelijke gezondheid. Ook sociale en mentale gezondheid spelen een belangrijke rol. Is een kind voldoende in contact met anderen, maar heeft het ook tijd voor zichzelf? En is er een goede afwisseling tussen inspanssen, bijvoorbeeld door iets te leren, en ontspannen? In het Iene Miene Media-onderzoek van 2024 zoomen we in op dat laatste, in relatie tot digitaal

mediagebruik. We kijken niet alleen naar ontspanning bij kinderen, maar ook naar ontspanning bij ouders en de inzet van digitale media daarbij. Niet alleen voor kinderen is een balans tussen lichamelijke, sociale en mentale gezondheid belangrijk. Dit geldt net zo goed voor ouders zelf. Kunnen ontspannen als ouder is immers helpend in de interactie met je kind, of dit nu met media is of niet.

Wat doen kinderen zoal op een dag dat ze met hun ouders thuis zijn?

Als we afgaan op de antwoorden van de ouders die dit jaar aan het onderzoek hebben meegedaan, besteden hun jonge kinderen net als voorgaande jaren aardig wat tijd aan verschillende digitale media. Die dagelijkse mediatijd besteden de kinderen dan – zoals gebruikelijk – vooral aan passief mediagebruik: filmpjes kijken op het grote scherm van de televisie (gemiddeld 51 minuten) of op mobiele schermpjes zoals een tablet of mobiele telefoon (26 minuten). Kinderen kijken graag naar YouTube (Kids), Disney+, Netflix of allerlei andere bekende of minder bekende kinderprogramma's. Het grote tv-scherm lijkt daarbij het meest populair, gevolgd door de tablet of iPad.

Daarnaast zijn jonge kinderen vooral ook nog bezig met videospelletjes (11 minuten), luisteren naar digitale media (10 minuten), bellen met of zonder beeld (respectievelijk 4 en 2 minuten) en met andere applicaties op een mobiel apparaat (7 minuten). Bij elkaar komt al dat digitaal mediagebruik gemiddeld uit op 111 minuten per dag; 99 minuten achter een beeldscherm en 12 minuten luisteren naar media of bellen zonder beeld.

TV kijken doen dreumesen ongeveer even lang als peuters en kleuters, maar bij filmpjes op de mobiel kijken en gamen zijn wel duidelijke leeftijdsverschillen te zien. Zo gebruiken peuters de mobiel al beduidend langer per dag (25 minuten) dan dreumesen (15 minuten) en kleuters zelfs nog iets langer (31 minuten). Videospelletjes spelen neemt vooral enig volume in vanaf 4-jarige leeftijd; per dag besteden kleuters daar ruim een kwartier aan. Deze toename met leeftijd hebben we ook al gezien in de Iene Miene Media-onderzoek van voorgaande jaren. Het laat zien hoe het mediagebruik van kinderen zich op jonge leeftijd al ontwikkelt van vooral passief gebruik via kijken en observeren naar steeds meer eigen initiatief en zelfgestuurd gebruik van mobieltjes en spelconsoles. Bovendien laat het zien dat er gedurende de ontwikkeling steeds meer media bijkomen in het leven van kinderen. Naarmate de motorische vaardigheden toenemen worden jonge kinderen steeds behendiger in het bedienen van nieuwe apparaten waarvan het gebruik toegevoegd wordt aan de al eerder opgebouwde media-routines.

Aan offline activiteiten besteden kinderen op een gemiddelde dag nog steeds wel veel meer tijd dan aan digitale media: actief binnen spelen (zonder beeldscherm) doen jonge kinderen ongeveer een uur en rustig (zittend) spelen doen kinderen ruim 50 minuten. Ook zijn ze gemiddeld nog zo'n 49 minuten buiten actief bezig op een dag en hebben ze 21 minuten beweging via sporten of zelf onderweg zijn. Ergens naar toe gebracht worden neemt per dag een kwartier tijd in beslag, terwijl lezen of voorgelezen worden via print-boekjes bij elkaar gemiddeld zo'n 23 minuten duurt. Kortom, aan offline activiteiten wordt nog steeds beduidend meer tijd (3 uur en 40 minuten) besteed dan aan digitale media activiteiten.

Jongere kinderen besteden daarbij wel significant meer tijd aan binnen spelen (zowel rustig als actief) dan oudere kinderen. Kleuters en in iets mindere mate peuters besteden, niet geheel opvallend, meer tijd aan sporten en aan buitenspelen dan dreumesen. Ook dit past bij de ontwikkeling van het jonge kind. Dreumesen zijn nog heel afhankelijk van hun ouders en hebben buiten doorgaans minder gelegenheid om lang te spelen; veel speeltoestellen zijn bijvoorbeeld meer geschikt voor peuters of kleuters. Ook kunnen dreumesen nog minder goed met leeftijdsgenoten spelen dan kleuters, terwijl samen spelen vaak een belangrijk onderdeel van het buiten zijn is. Waarschijnlijk zijn de allerjongsten daarom meer binnen aan het spelen, terwijl oudere kinderen vaker en langer buiten kunnen spelen.

Wel een opvallend verschil is dat ouders van kleuters aangeven dat (voor)lezen gemiddeld minder lang duurt (samen 18 minuten) dan bij ouders van dreumesen of peuters (gemiddeld ongeveer 8 minuten langer). Mogelijk hebben ouders van oudere kinderen iets minder tijd op een dag voor (voor)lezen of denken ze dat kinderen op school dan al voldoende aandacht aan lezen besteden. Als ouders het lezen of voorlezen minder aanbieden, kan dat er ook toe leiden dat de interesse van de kleuters daarmee afneemt. Mogelijk hebben oudere kinderen minder behoefte aan (voor)lezen en besteden ze hun tijd dan al liever aan een beeldscherm. Vervolgonderzoek zou hier meer over duidelijk kunnen maken.

Ondanks dat kinderen ook nog offline actief zijn, blijft het wel enigszins verontrustend dat jonge kinderen bijna een uur en 50 minuten doorbrengen met digitale media,

waarvan 99 minuten achter een beeldscherm. Die tijd gaat namelijk af van andere belangrijke dingen als slapen of spelen. Bovendien blijkt zelfs een op de vijf kinderen meer dan drie uur bezig te zijn met digitale media; meer specifiek: een op de vijf kinderen kijkt meer dan anderhalf uur televisie op een dag en een op de tien jonge kinderen zit langer dan een uur per dag filmpjes te kijken op de mobiel. Gemiddeld zijn kinderen vanaf 9 maanden t/m 1 jaar oud al anderhalf uur per dag bezig met digitale media.

Bij de 4- tot 6-jarigen loopt dat op naar twee uur per dag (124 minuten). Dat zijn tijden die niet stroken met de officiële adviezen van de Wereldgezondheidsraad (WHO) of jeugdartsen bij de GGD. Veel experts maken zich dan ook niet voor niets zorgen over hoe jonge kinderen zich tegenwoordig ontwikkelen en vragen zich af of de toename van bijziendheid, gedragsproblemen, problemen met emotieregulatie of bijvoorbeeld de afname van een gezonde motoriek bij kinderen te maken heeft met het vele gebruik van beeldschermen op jonge leeftijd, wat ten koste gaat van andere ervaringen die belangrijk zijn voor een gezonde ontwikkeling.

In vergelijking met het Iene Miene Media-onderzoek uit 2023 zijn er een paar opmerkelijke verschillen. Kinderen hebben dit jaar duidelijk meer tijd besteed aan tv kijken, maar ook aan spelen, zowel buiten als binnen. Lezen of voorgelezen worden en onderweg zijn gebeurde daarentegen dan juist weer opmerkelijk minder lang in 2024. We moeten er rekening mee houden dat ouders gevraagd is om een dag in gedachten te houden dat hun kind thuis was en dus niet naar school of de opvang ging en dat de dataverzameling

ook plaatsvond in de tijd van de voorjaarsvakantie, meer dan in 2023. Veel ouders zullen dus een vakantiedag in gedachten hebben gehad bij het invullen van de vragenlijst. Vakantiedagen zijn doorgaans wat minder gestructureerd dan reguliere week- of weekenddagen. Ouders zullen op deze dagen naar meer verschillende vormen van vermaak moeten zoeken. Dat lijkt dit jaar niet te zitten in activiteiten buitenshuis, waarvoor het gezin op pad moet, maar meer in en rondom het huis, zoals meer buiten- en binnen spelen en meer tv kijken. Mogelijk heeft de voorjaarsvakantie er ook toe geleid dat kinderen met het redelijk mooie voorjaarsweer langer naar buiten gingen om te spelen. Dat kinderen nu minder onderweg waren dan vorig jaar en dat er minder (voor)gelezen werd zou te maken kunnen hebben met het economisch klimaat. Ouders zijn druk en er is in het algemeen minder financiële bestedingsruimte in het gezin. Kosten voor levensonderhoud (eten, kleding, benzine, energie) zijn enorm gestegen, waardoor er mogelijk minder geld is voor uitstapjes (ook of juist in de vakantieperiode) en kinderen dus minder onderweg zijn met het gezin. Mogelijk ook dat ouders tegenwoordig wat minder aan het opvoeden toekomen, d.w.z. minder gelegenheid hebben om activiteiten samen met de kinderen te ondernemen, zoals (voor)lezen, doordat ze meer bezig zijn om het gezin draaiende, en de financiën op orde te houden. Over die zaken zijn echter geen vragen gesteld aan de ouders, dus kan dat niet met zekerheid gesteld worden.

Wanneer en met wie zijn kinderen bezig met digitale media en met andere activiteiten?

Als we kijken naar de antwoorden die ouders geven over *wanneer* hun kinderen media meestal gebruiken en wanneer ze andere niet-digitale activiteiten doen, valt op dat de late middag de meest favoriete tijd is voor beeldschermgebruik. Dan wordt in ongeveer vier op de tien gezinnen door jonge kinderen tv gekeken, een filmpje gekeken op de mobiel of een videospelletje gespeeld. Activiteiten die kinderen zonder digitale media doen vinden juist het meest vroeger in de middag plaats volgens de ouders. Ruim de helft van de kinderen is dan buiten actief of speelt binnen rustig of actief. Daarnaast wordt in ongeveer een op de drie gezinnen vroeger in de middag ook wel een mobiel apparaat benut door kinderen voor filmpjes

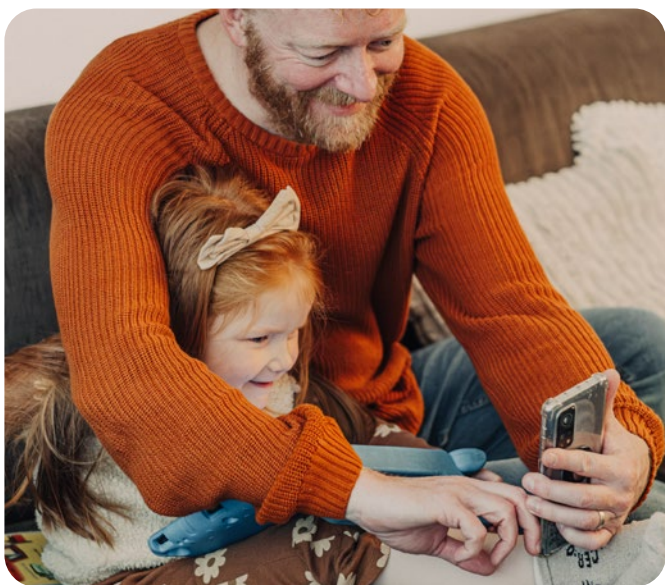
kijken, videospelletjes, videobellen of digitale verhaaltjes luisteren.

In de ochtend spelen ongeveer vier op de tien kinderen binnen, terwijl ongeveer een kwart van de kinderen iets met een beeldscherm doet. Nog vroeger op de ochtend, tijdens het ontbijt, komt filmpjes kijken op tv of via een mobiel ten opzichte van andere digitale media-activiteiten opvallend vaak voor. Een op de zes jonge kinderen ontbijt met filmpjes op een tv-toestel of een mobiel. Ongeveer evenveel kinderen doen dat tijdens de lunch of tijdens het avondeten. Niet-digitale activiteiten worden – anders dan digitale – nauwelijks gedaan tijdens het ontbijt, lunch of avondeten.

Opvallend is verder dat luisteren naar digitale media, zoals digitale verhaaltjes, veel vaker dan de andere digitale activiteiten wordt ingezet voor het slapen gaan. Hoewel de overgrote meerderheid van de ouders er geen voorstander van is om digitale media in te zetten om kinderen te laten slapen, gaat ongeveer een op de zeven kinderen luisterend naar een digitaal apparaat naar bed. Daarnaast komt fysiek voorlezen vaak vlak voor het slapen gaan voor. Ongeveer zeven op de tien ouders zegt voor het slapen gaan hun kind voor te lezen uit een boekje, terwijl in ongeveer een op de drie gezinnen de kinderen dan ook zelf bezig zijn met een boekje lezen. Een verhaaltje voor het slapen gaan, digitaal of niet, is kennelijk een belangrijke traditie die nog steeds geldt.

Uit de antwoorden die ouders hebben gegeven over *hoe* hun jonge kinderen met beeldschermen omgaan blijkt ook dat beeldschermen tegenwoordig uitermate simpel te bedienen zijn en door het kleine formaat ook heel geschikt zijn om individueel gebruikt te worden. Volgens ouders gebruikt een meerderheid van de jonge kinderen de moderne technologieën doorgaans alleen of met leeftijdsgenootjes en niet samen met de ouder. Vooral filmpjes kijken op de mobiel of tablet, videospelletjes spelen en andere activiteiten op een mobiel doen veel kinderen (ongeveer vier op de tien) zelfstandig of met broertjes of zusjes (ongeveer twee op de tien kinderen). Dat betekent dat 'maar' vier op de tien kinderen mobieltjes of tablets en gameconsoles meestal samen met hun ouders of met het hele gezin gebruiken. Luisteren naar digitale verhaaltjes of filmpjes kijken op een tv-toestel gebeurt wel vaker met de ouders of met het hele gezin samen, terwijl (video)bellen juist vooral met de ouder samen plaatsvindt.

Activiteiten die kinderen zonder digitale media ondernemen onderscheiden zich heel sterk van het gebruik van digitale media door kinderen. Buiten en binnen spelen, sporten, onderweg zijn en (voor)lezen worden door maar weinig kinderen individueel uitgevoerd. Die activiteiten worden juist allemaal het meest gedaan in het bijzijn van de ouder.

Op zich is het goed verklaarbaar dat filmpjes kijken op een groot tv-scherm makkelijker met ouders samen wordt gedaan en dat videobellen nog te moeilijk is voor jonge kinderen om zelfstandig te doen. Anderzijds is het

de vraag of het gunstig is dat kinderen mobiele media zo vaak individueel gebruiken zonder een volwassene in de buurt. Hiervoor zagen we al dat kinderen op een dag redelijk veel tijd doorbrengen met mobieltjes of tablets en als ze dat dan ook nog individueel doen is de kans groot dat ze minder voordelen ondervinden van het filmpjes kijken of videospelletjes spelen dan wanneer ze dat onder begeleiding van een ouder doen. Ook krijgen ouders hierdoor minder kans om te zien en ervaren hoe hun kinderen met media omgaan.

Ouders voelen zich kennelijk wel betrokken bij het binnen en buitenspelen van hun jonge kinderen en het begeleiden van sporten of onderweg zijn. Mogelijk omdat ze willen waken over de veiligheid voor hun kind, of omdat ze de ontwikkeling willen stimuleren. Ouders zijn, zo blijkt, ook sterk betrokken bij het voorlezen. Enerzijds logisch omdat kinderen onder de 6 jaar nog niet zo leesvaardig zijn, maar mogelijk ook omdat ze hierin een traditie volgen. Voorlezen uit boekjes, en tegenwoordig samen luisteren naar digitale verhaaltjes, 'hoort' bij de opvoeding van jonge kinderen en zowel ouders als kinderen kunnen daar enorm veel plezier aan beleven en kinderen onthouden en leren zo meer van die verhaaltjes. In die zin zou het ook een traditie moeten zijn dat ouders het gebruik van beeldschermen, ook al zijn die van smartphone-formaat, meer samen met hun kinderen gebruiken. Net als bij het samen spelen of lezen kunnen ouders van grote waarde zijn voor de ontwikkeling van hun jonge kind als ze samen filmpjes kijken of spelletjes spelen en dat ook samen met de kinderen bespreken, er uitleg bij geven of kinderen bijvoorbeeld aanzetten tot raden. Het is daarom belangrijk dat we meer onderzoek (laten) doen naar hoe ouders denken over hun rol bij spelen, lezen en mediagebruik en wat eventuele hindernissen zijn waardoor ze minder vaak betrokken lijken te zijn bij mediagebruik, dan bij andere activiteiten. Heeft dat te maken met minder kennis van media-technologieën, minder zicht op wat geschikte media zijn voor de allerjongsten, problemen door het kleine formaat van de smartphone, of bijvoorbeeld doordat je als ouder bij het snelle tempo van filmpjes of videospelletjes minder gelegenheid hebt om tussendoor iets te zeggen of uitleg te geven? Spelen de grote hoeveelheid beschikbare informatie over mediagebruik en de vrijwel continue actualiteiten rondom media en mediagebruik hierin een rol? Of hebben media een andere rol in de opvoeding van jonge kinderen dan andere activiteiten?

Media en opvoeden

Ruim de helft van de ouders geeft aan dat ze nooit of maar soms media samen gebruiken. Redenen om wel samen media te gebruiken zijn dat ouders dit zelf belangrijk vinden, of omdat het kind erom vraagt. Slechts een op de tien ouders zegt dat ze juist vaak samen met hun kind media gebruiken. Ook zeggen ongeveer zes op de tien ouders dat ze hun kind heel regelmatig of heel vaak een beeldscherm laten gebruiken, terwijl ze van een afstandje in de gaten houden wat het kind doet. Bovendien zegt bijna een op de vijf ouders zelfs dat zij nooit ingrijpen in het mediagebruik van hun kind; zij maken geen afspraken over wat wel of niet mag of zetten het apparaat niet uit als kinderen er al heel lang gebruik van hebben gemaakt. Het lijkt er dus op dat in de dagelijkse praktijk het fysiek gebruik van beeldschermen in veel gezinnen door kinderen individueel wordt gedaan onder een toezienend oog van ouders op afstand, en dat relatief veel ouders 'dat wel goed vinden'.

Onderzoek naar mediaopvoedingsstrategieën heeft laten zien dat de actieve betrokkenheid van ouders met datgene wat jonge kinderen op een scherm ervaren veel voordelen oplevert voor de ontwikkeling van het jonge kind. Kinderen hebben meer plezier in filmpjes kijken of spelletjes spelen, onthouden beter wat ze gezien hebben en begrijpen ook beter wat er in een verhaaltje gebeurt als ouders tijdens het mediagebruik uitleg geven, dingen benoemen die te zien zijn of het kind vragen stellen over wat er in een filmpje of videospelletje gebeurt. In die zin is het wel positief dat ongeveer vier op de tien ouders zegt dat ze regelmatig met hun kind over media praten of uitleg geven, al dan niet tijdens het samen gebruiken. Tegelijk geeft bijna de helft van de ouders aan dat zij nooit of maar soms met hun kinderen over filmpjes of spelletjes praten.

De vraag is waarom zo veel ouders zo weinig actief betrokken zijn bij het mediagebruik van hun jonge kind. Hier is meer onderzoek naar nodig. Mogelijk weten sommige ouders onvoldoende dat ze net als bij (voor)lezen heel veel impliciete kennis aan hun jonge kind kunnen overdragen, zelfs ook al bij heel jonge kinderen. Mogelijk denken sommige ouders ook dat het kijken naar een filmpje voor kinderen vanzelfsprekend simpel is en dat zij, net als wij volwassenen, alles wel oppikken. Verder zou het kunnen dat ouders minder enthousiast zijn over de kwaliteit van filmpjes of spelletjes en dat die hen niet uitnodigen om actief met de kinderen mee te kijken. Anderzijds kan het ook

zo zijn dat ouders te weinig kennis hebben over hoe ze hun kinderen kunnen activeren om meer na te gaan denken over wat ze zien of spelen. Mogelijk hebben ouders te weinig tijd en energie om het met hun kinderen te hebben over filmpjes of videospelletjes. Of ouders zijn bang om al snel met media iets verkeerd te doen. Het kan ook zijn dat veel ouders het wel prettig vinden dat media onderhoudend zijn voor kinderen en dat zij hun kind niet zelf ' bezig' hoeven te houden. De keuzes die ouders van jonge kinderen maken hebben mogelijk te maken met hun visie op digitale media en de rol van media in het leven van hun kind.

Redenen voor ouders om media in te zetten

In het Iene Miene Media-onderzoek van dit jaar blijkt dat veruit de meeste ouders digitale media inzetten om hun kind plezier te laten hebben. Ruim de helft van de ouders doet dit ook om hun kind te laten spelen of om hen een verhaal te laten beleven. Dat is niet vreemd. Veel digitale media zijn ontwikkeld voor entertainment. Jonge kinderen worden blij van het zien van een filmpje van hun animatieheld, het dansen op muziek of het behalen van een level in hun favoriete spelletje.

Digitale media worden ook door veel ouders ingezet om kinderen iets te laten leren, hoewel dat er minder zijn dan ouders die plezier belangrijk vinden. Daarnaast zet bijna de helft van de ouders media ook in om hun kind creatief te laten zijn. Het maakt daarbij wel uit welk type media ouders

kiezen. Niet elke vorm van media heeft een educatief karakter en sommige vormen van media kunnen creativiteit ook in de weg zitten. Op websites als mediasmarties.nl en nji.nl/mediaopvoeding kunnen ouders meer lezen over welke media educatief en leeftijdsadequaat zijn.

Ouders van jonge kinderen zijn ook bezig hun kinderen mediawijs te maken. Ruim de helft van de ouders zet media in om hun kinderen de digitale wereld te laten ontdekken of om hen te laten leren omgaan met media. Dit is niet zomaar. Digitale media zijn niet meer weg te denken uit ons leven. We hebben ze op allerlei momenten nodig, voor school en werk, maar ook om praktische zaken te regelen. Uiteindelijk moet iedereen de vaardigheden leren om met digitale media om te gaan. Maar media spelen ook een belangrijke rol in onze vrije tijd. Digitale media kennen vele voordelen, maar ze kennen ook risico's. Het is belangrijk dat kinderen gebruik leren te maken van die voordelen, maar ook op een gezonde manier met risico's leren omgaan. Mediaopvoeding is dus heel belangrijk. De vraag is alleen hoe die mediaopvoeding vormgegeven wordt bij jonge kinderen. Zoals eerder gezegd heeft een actieve mediaopvoeding meer positieve effecten dan wanneer kinderen alleen media gebruiken. Het inzetten van media om kinderen de digitale wereld te laten ontdekken of hen te leren omgaan met media vraagt dus meer dan alleen media aanbieden. Meekijken, meepraten en inspelen op de reacties van het kind zijn hierbij cruciaal. Juist dat blijkt nog niet altijd te gebeuren in gezinnen met jonge kinderen. Hier is nog veel winst te behalen.

Digitale media kunnen ook een rol spelen in sociale verbinding. De helft van de ouders zet digitale media juist ook in om iets samen met hun kind te doen. Als ouders samen met hun kind gebruik maken van digitale media kan dat veel gedeeld plezier opleveren, maar het versterkt tegelijk ook de potentieel positieve effecten die media op kinderen kunnen hebben. Ook kunnen ze er samen mee ontspannen. Win-win-win dus. Ongeveer vier op de tien ouders zet media in om hun kind contact te laten hebben met familie of vriendjes. Zeker als familie of vriendjes wat verder weg wonen is het fantastisch dat kinderen nog steeds contact met ze kunnen hebben via digitale media.

Ontspannen met media

Naast plezier, iets leren, mediawijs worden en verbinding, zijn rust en ontspanning ook belangrijke redenen voor ouders om hun kind digitale media te laten gebruiken. Ruim driekwart van de ouders geeft aan dat ze hun kind gebruik laten maken van digitale media om hun kind te laten ontspannen of om het kind een momentje voor zichzelf te geven. Een meerderheid van de ouders doet dit ook zodat hun kind even rust heeft. Filmpjes, series of films kijken op de televisie of beamer worden van alle digitale media het meest ingezet ter ontspanning. Daarna volgen filmpjes, series en films op de telefoon op de tablet. Zoals eerder genoemd, doen kinderen dat vaak alleen, zonder dat de ouder actief meekijkt.

Onderzoek laat zien dat het uitmaakt welke media ingezet worden om kinderen te laten ontspannen en ook hoe dat gedaan wordt. Als ouders samen met hun kind, leeftijdsadequaate, educatieve media kijken en daar samen over praten, ontspannen de meeste kinderen fysiek. Maar er zijn ook kinderen waarvoor dat niet geldt. Bovendien kiezen kinderen zelf niet altijd voor leeftijdsadequate, educatieve media en zitten ouders niet altijd bij hun kinderen. Voor ouders is een digitaal mediamomentje van hun kind soms ook een gelegenheid om zelf even te ontspannen of de handen vrij te hebben. De vraag is of dit dan ook tot ontspanning van het kind leidt.

Uit het lene Miene Media-onderzoek blijkt dan ook dat slechts de helft van de ouders het gevoel heeft dat een filmpje kijken hun kind helpt rustig te worden. Nog minder ouders zien dat het spelen van een videospelletje daarbij helpt. Ouders zien ook niet altijd dat hun kind rustig is ná

het gebruik van digitale media. Bijna een kwart vindt van niet en ziet hun kind meestal drukker worden.

Alternatieven om te ontspannen

Bijna alle ouders van jonge kinderen zetten voorlezen of buitenspelen in om hun kind te laten ontspannen. Ouders zien daar ook de effecten van. Volgens twee derde van de ouders helpt voorlezen kinderen rustig te worden. De helft van de ouders ziet hun kind rustig worden van buitenspelen. Naast dat voorlezen rust kan bieden, heeft het ook allerlei andere positieve effecten, onder andere voor de band tussen ouder en kind, maar ook voor de taalontwikkeling. Buiten spelen biedt naast ontspanning ook veel gelegenheid tot bewegen en tot in contact komen met andere kinderen. Ook binnen spelen wordt door ouders ingezet ter ontspanning. Ruim de helft van de ouders speelt dan ook zelf mee en ook broertjes en zusjes zijn regelmatig betrokken. Spel is cruciaal in de ontwikkeling van kinderen en levert naast ontspanning ook nog allerlei andere voordelen op.

Negatieve emoties uit de weg gaan

Media worden door sommige ouders ook ingezet om negatieve emoties tegen te gaan, bijvoorbeeld als een kind zich verveelt of als het kind iets vervelends moet doen en afgeleid moet worden. Zo is het opvallend dat ouders relatief vaak media inzetten bij de 2 tot 3-jarigen als die moe of geïrriteerd zijn. Op zich klinkt dit logisch want kinderen van 2 zeggen vaak nee. Maar hoewel het soms fijn kan zijn als het kind even afgeleid is, bijvoorbeeld als nagels geknipt moeten worden, is het ervaren van negatieve emoties ook belangrijk voor kinderen om met die negatieve emoties om te leren gaan. En ook verveling kan juist heel veel positieve effecten hebben. Kinderen leren dan zelf na te denken over hoe ze hun tijd willen besteden, maar ze leren ook geduld te hebben. Juist op jonge leeftijd is het voor de ontwikkeling van de zogenoemde executieve functies heel belangrijk dat kinderen daar voldoende mee kunnen oefenen. Digitale media op moeilijke momenten inzetten kan op de korte termijn wat opleveren, zowel rust voor de ouder als voor het kind, maar door media in te zetten als elektronische speen missen kinderen wel allerlei leermomenten, die juist op de lange termijn wat opleveren.

Ontspanning of handen vrij voor de ouder

Digitale media worden door veel ouders ook ingezet om ontspanning voor zichzelf te creëren of de handen vrij te hebben voor huishouden of werk. Tv-kijken is de nummer 1 activiteit waar ouders op zo'n moment voor kiezen, gevolgd door rustig binnen spelen. Als kinderen slapen hebben ouders ook een moment van ontspanning, geven ze aan, zeker bij de allerjongsten. Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ouders aangeven dat ze ook filmpjes op de telefoon of tablet inzetten. Hoewel het begrijpelijk is, dat ouders in hun drukke leven op zoek zijn naar momenten van eigen ontspanning of middelen zoeken om de handen vrij te hebben, is dit niet zonder consequenties als hier digitale media voor ingezet worden. Digitaal mediagebruik gebeurt vaak zittend en heeft dus gevolgen voor de lichamelijke ontwikkeling. Daarnaast is de inzet van digitale media bij moeilijke momenten veelal een tijdelijke oplossing. Tenslotte komen de voordelen van digitaal mediagebruik bij jonge kinderen vooral tot uiting wanneer ze dit met ouders samen doen en dus niet wanneer ouders bezig zijn met andere dingen.

Zeker op momenten dat ouders een eigen ontspanningsmoment zoeken, kan samen gebruik maken van media een oplossing zijn. Samen tv kijken biedt ontspanning voor beide en kansen voor een actieve mediaopvoeding. Win-win dus. Maar dit geldt ook voor

andere niet-digitale activiteiten: samen een boek lezen, samen naar buiten of samen een rustig spelletje doen, het kunnen allemaal ontspannende activiteiten zijn, zowel voor ouder als kind. Het een hoeft het ander niet uit te sluiten.

Ook bij de inzet van media om de handen vrij te hebben voor het huishouden of werk, is het goed dat ouders bewuste keuzes maken. Levert het mijn kind echt wat op om op zo'n moment digitale media te gebruiken of voorkomt het vooral dat er moeilijke situaties ontstaan? En als er media ingezet worden: hoe zorg je er als ouder voor dat je nog wel zicht houdt op het mediagebruik? En zijn er ook vormen van media die meer positieve effecten kunnen hebben, zoals media die bewegen stimuleren? Digitale media inzetten bij moeilijke momenten is een makkelijke, tijdelijke oplossing, maar een die mogelijk minder duurzame positieve gevolgen heeft in de toekomst. Opvoeden in de huidige tijd is niet altijd makkelijk, maar vroeg inzetten op een gezonde balans met media, levert op de lange termijn het meeste op.

Conclusie

In het Iene Miene Media-onderzoek van 2024 is gekeken naar hoe ouders met jonge kinderen omgaan met allerlei digitale media om hen heen en hoe hun kinderen die digitale media gebruiken. Ook is er specifiek ingezoomd op de rol van media op ontspanning, zowel bij kinderen als bij ouders.

Jonge kinderen van 9 maanden t/m 6 jaar besteden gemiddeld 1 uur en 51 minuten aan digitale media op een dag: 99 minuten achter een beeldscherm en 12 minuten luisteren naar media of bellen zonder beeld. Hoewel aan offline activiteiten nog steeds beduidend meer tijd (3 uur en 40 minuten) wordt besteed dan aan digitale media activiteiten, is het aantal minuten digitale media tijd op een dag hoger dan de WHO aanraadt en kan dit mogelijk allerlei negatieve gevolgen hebben.

Dit Iene Miene Media-onderzoek laat ook zien dat digitale media door veel kinderen alleen worden gebruikt, zonder ouders. Dit terwijl juist het samen media gebruiken en samen praten over de inhoud en de reacties van kinderen de meeste positieve effecten heeft. Dit onderzoek laat niet zien waarom ouders hiervoor kiezen, maar het is wel belangrijk om daar met ouders over in gesprek te gaan.

Ouders van jonge kinderen zetten ook vaak digitale media in om hun kinderen een moment van ontspanning te geven of om zelf als ouder even te ontspannen. Hoewel media zeker ontspanning kunnen bieden, werkt dit zeker niet voor elk kind en maakt het ook uit welke media ingezet worden en hoe. Ook hier geldt: samen een media-activiteit ondernemen heeft veel meer voordelen dan alleen gebruik. Bovendien zijn er ook heel veel andere alternatieve activiteiten die jonge kinderen ontspanning kunnen geven.

Tenslotte laat het onderzoek van dit jaar zien dat ouders digitale media ook inzetten op moeilijke momenten: bijvoorbeeld als kinderen zich vervelen, als ouders hun handen vrij moeten hebben om het huishouden of werk te doen of als kinderen moe of geïrriteerd zijn. Digitale media kunnen op zo'n moment een makkelijke oplossing lijken, maar juist die moeilijke momenten zijn ook leermomenten voor kinderen, die ze dan dus missen. Bovendien is het dan lastig om zicht te houden op het mediagebruik van kinderen en positief gebruik te stimuleren. Opvoeden in de huidige tijd is niet altijd makkelijk, maar vroeg inzetten op een gezonde balans met media, levert op de lange termijn het meeste op. Gelukkig zijn jonge kinderen nog heel flexibel en liggen hier nog genoeg kansen.

Opzet en uitvoering

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek is uitgevoerd middels een online kwantitatieve survey onder 900 ouders van kinderen in de leeftijdscategorie 9 maanden t/m 6 jaar. Het veldwerk vond plaats tussen 8 en 26 februari 2024. De vragen in dit verdiepende onderzoek gingen in op de rol - en balans - van mediagebruik en andere activiteiten in relatie tot ontspanning.

- Deze peiling is uitgevoerd door Panel Inzicht in opdracht van Netwerk Mediawijsheid.
- Voor het onderzoek is gebruikgemaakt van een online survey. Bij alle vragen die over tijdsbesteding gingen is de respondent gevraagd uit te gaan van een typische dag dat kinderen thuis waren met de betreffende ouder en dus niet naar school of opvang gingen.
- Voor het onderzoek zijn ouders van kinderen van 0 t/m 6 jaar uitgenodigd. Leeftijd van het jongst aanwezige kind is leidend geweest. Op basis van best effort zijn de verschillende quota's op leeftijd gevuld.
- Het veldwerk vond plaats tussen 8 en 26 februari 2024.
- In totaal hebben 900 respondenten deelgenomen aan het onderzoek. Dit aantal lag hoger maar na controle (op speeding, open antwoorden en tijd gependend op de activiteiten) zijn er diverse respondenten uit de dataset verwijderd.
- De resultaten zijn gewogen op de leeftijd van de kinderen.
- Bij de resultaten omtrent de tijd gependend aan een activiteiten zijn de outliers uit de analyse gelaten.
- Wanneer in het rapport is aangegeven dat er een verschil is, dan is er sprake van een significant verschil.
- Een aantal ouders vulden op de individuele tijdsbesteding vragen hoge aantallen in. De antwoorden van deze ouders zijn niet meegenomen in de vragen naar het aantal minuten per activiteit (N=664), maar wel in de stellingen wat betreft media opvoeding en media inzetten bij ontspanning.

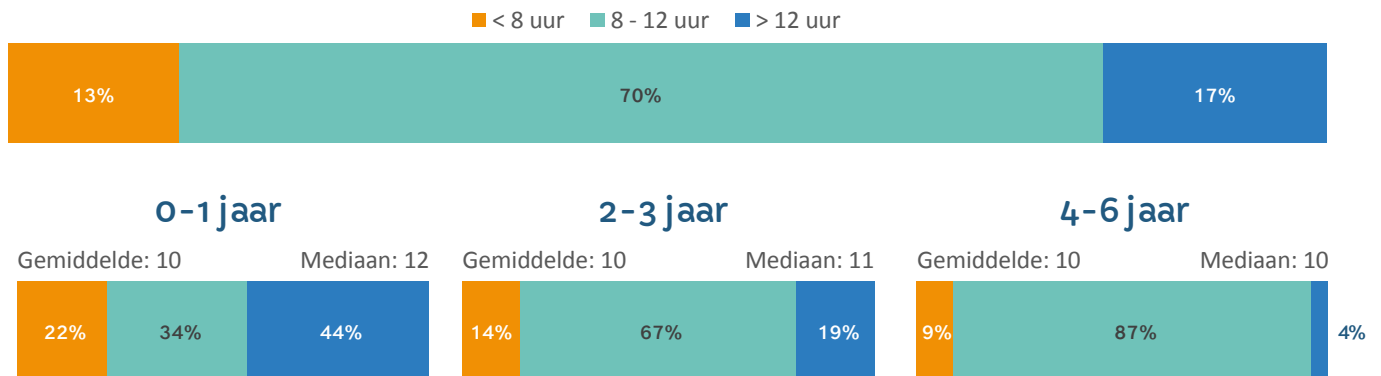

Ongewogen		Absoluut (n)	Relatief (in %)
Steekproef	Totaal	900	100%
Leeftijd kind	0-1 jaar	212	24%
	2-3 jaar	319	35%
	4-6 jaar	369	41%
Geslacht kind	Jongen	468	52%
	Meisje	432	48%
Nielsen regio	Nielsen 1	210	23%
	Nielsen 2	237	26%
	Nielsen 3	91	10%
	Nielsen 4	188	21%
	Nielsen 5	174	20%
Leeftijd ouders	<30 jaar	245	27%
	30-39 jaar	505	56%
	40 jaar en ouder	150	17%
Geslacht ouder	Man	323	36%
	Vrouw	569	63%
	Anders	8	1%
Opleiding genoten	Laag	79	9%
	Midden	352	39%
	Hoog	469	52%

Activiteiten - algemeen

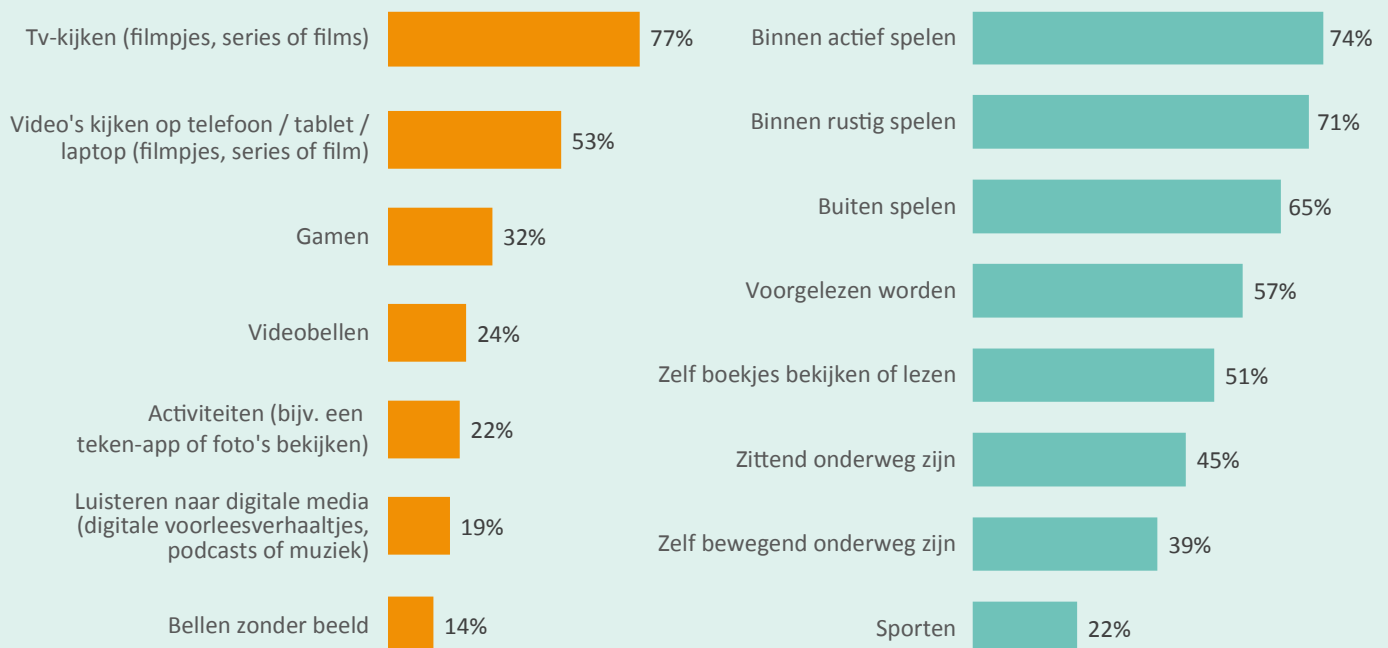
Kinderen tussen 0 en 6 jaar slapen gemiddeld 10 uur

Des te ouder de kinderen zijn, des te minder vaak zij langer dan 12 uur slapen

89% van de kinderen (0-6 jaar) onderneemt tenminste één media-activiteit

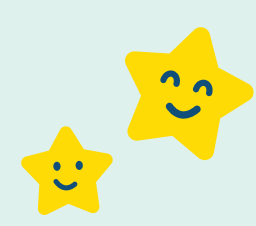
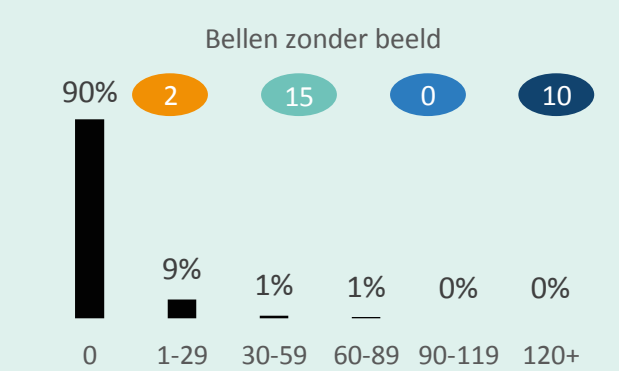
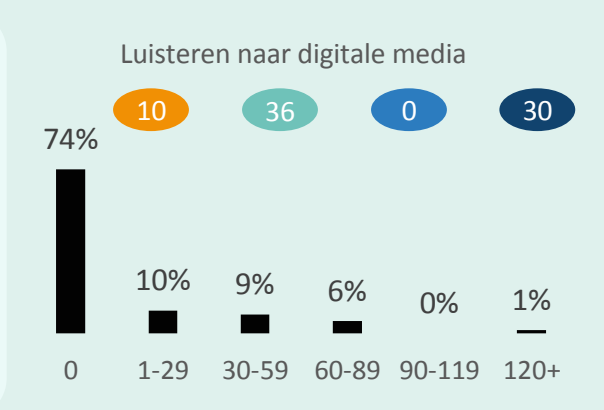
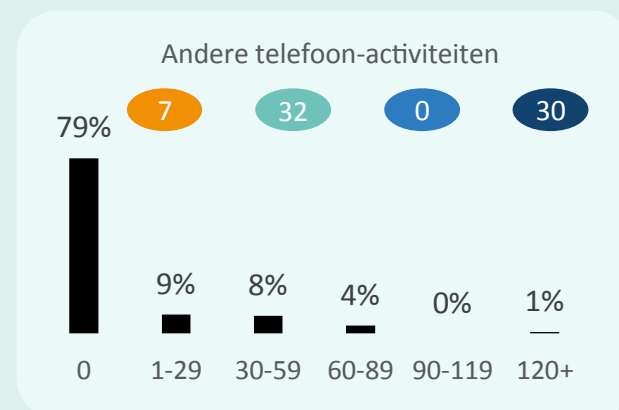
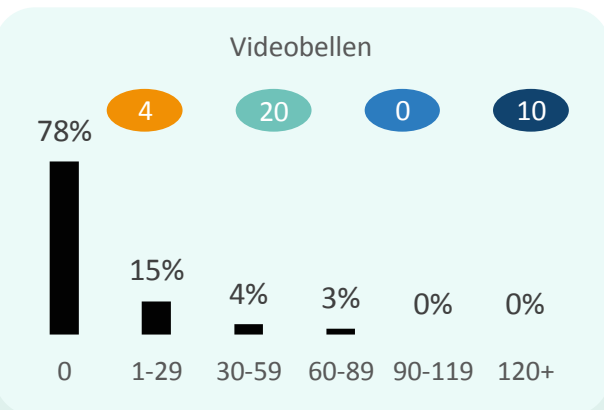
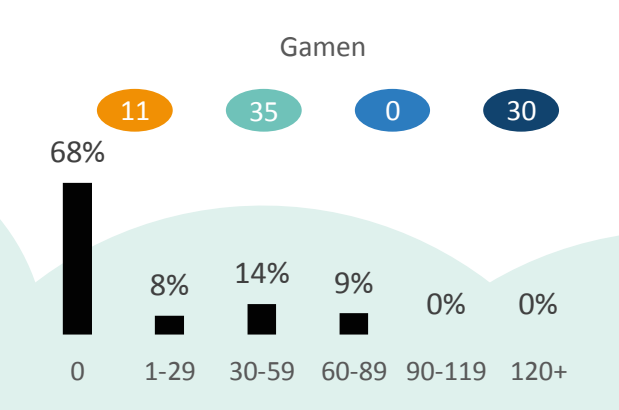
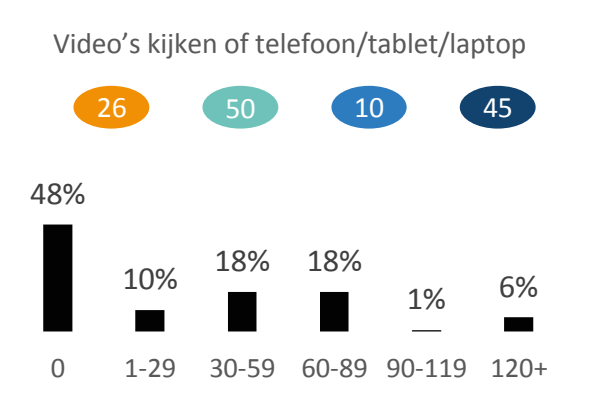
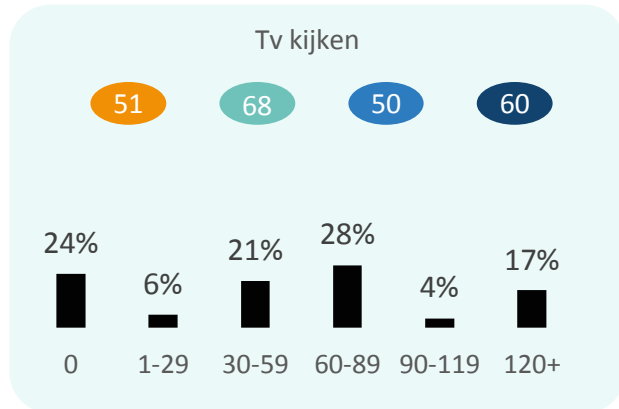
Tv kijken en binnen spelen (zowel actief als rustig) zijn de meest ondernomen activiteiten

Van de tijd die kinderen (0-6 jaar) besteden aan digitale media wordt de meeste tijd besteed aan tv kijken

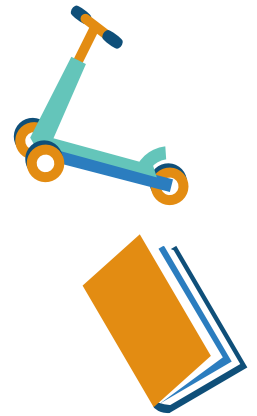
Tijdsbesteding digitale media-activiteiten (in minuten)

● Gemiddelde allen
 ● Gemiddelde gebruiker
 ● Mediaan allen
 ● Mediaan gebruiker

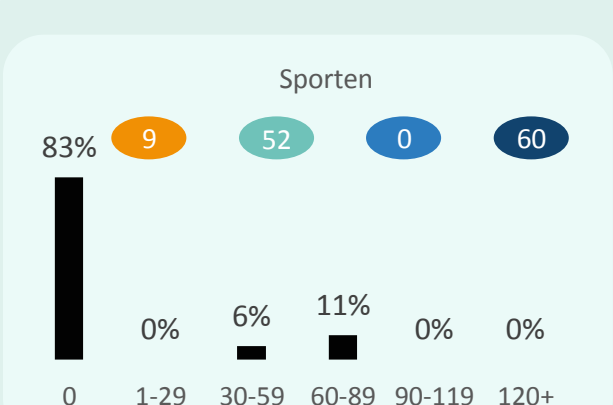
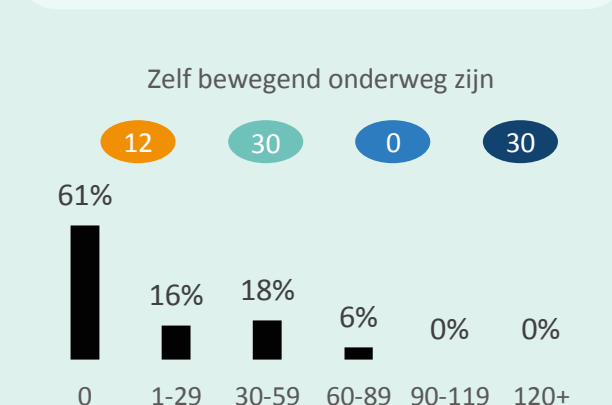
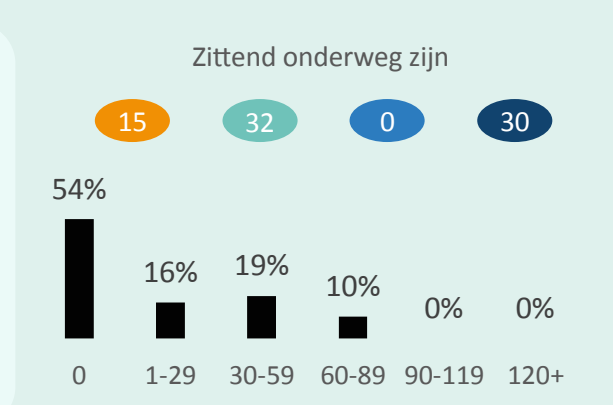
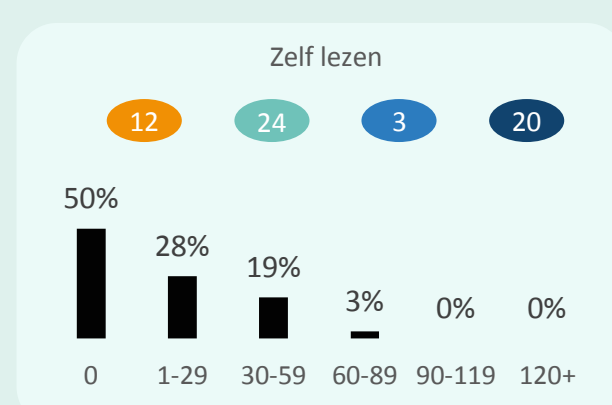
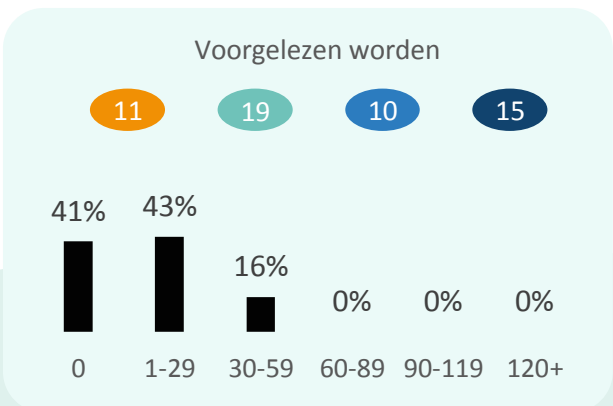
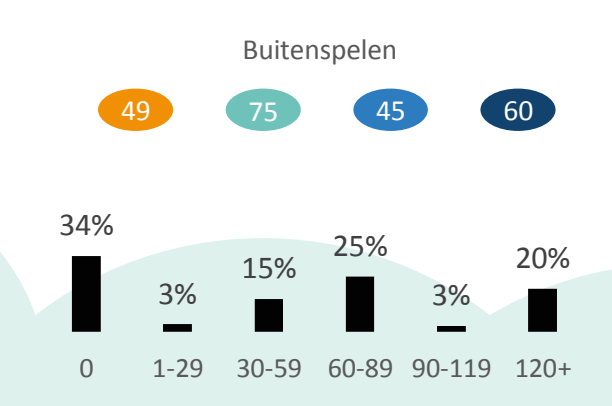
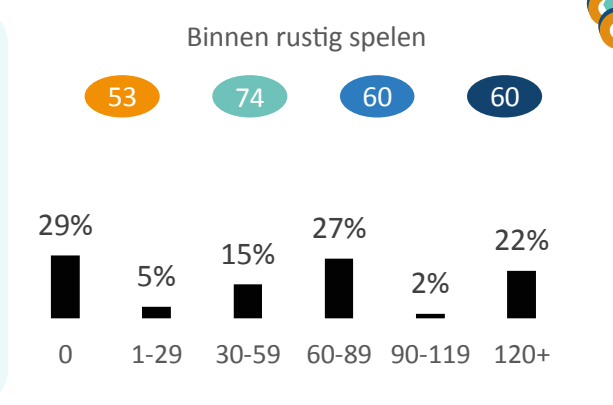
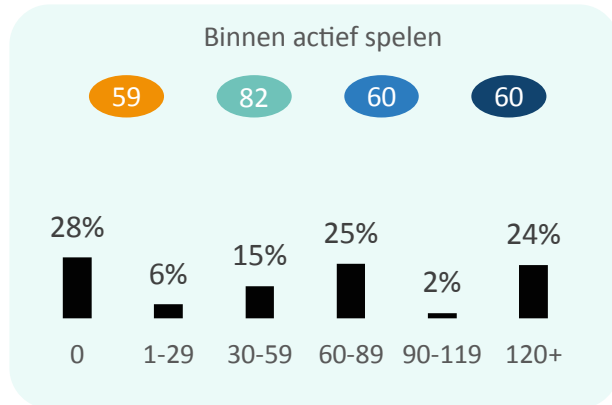

Van de tijd die kinderen (0-6 jaar) besteden aan niet media-activiteiten wordt de meeste tijd besteed aan binnen actief spelen

Tijdsbesteding activiteiten (in minuten)

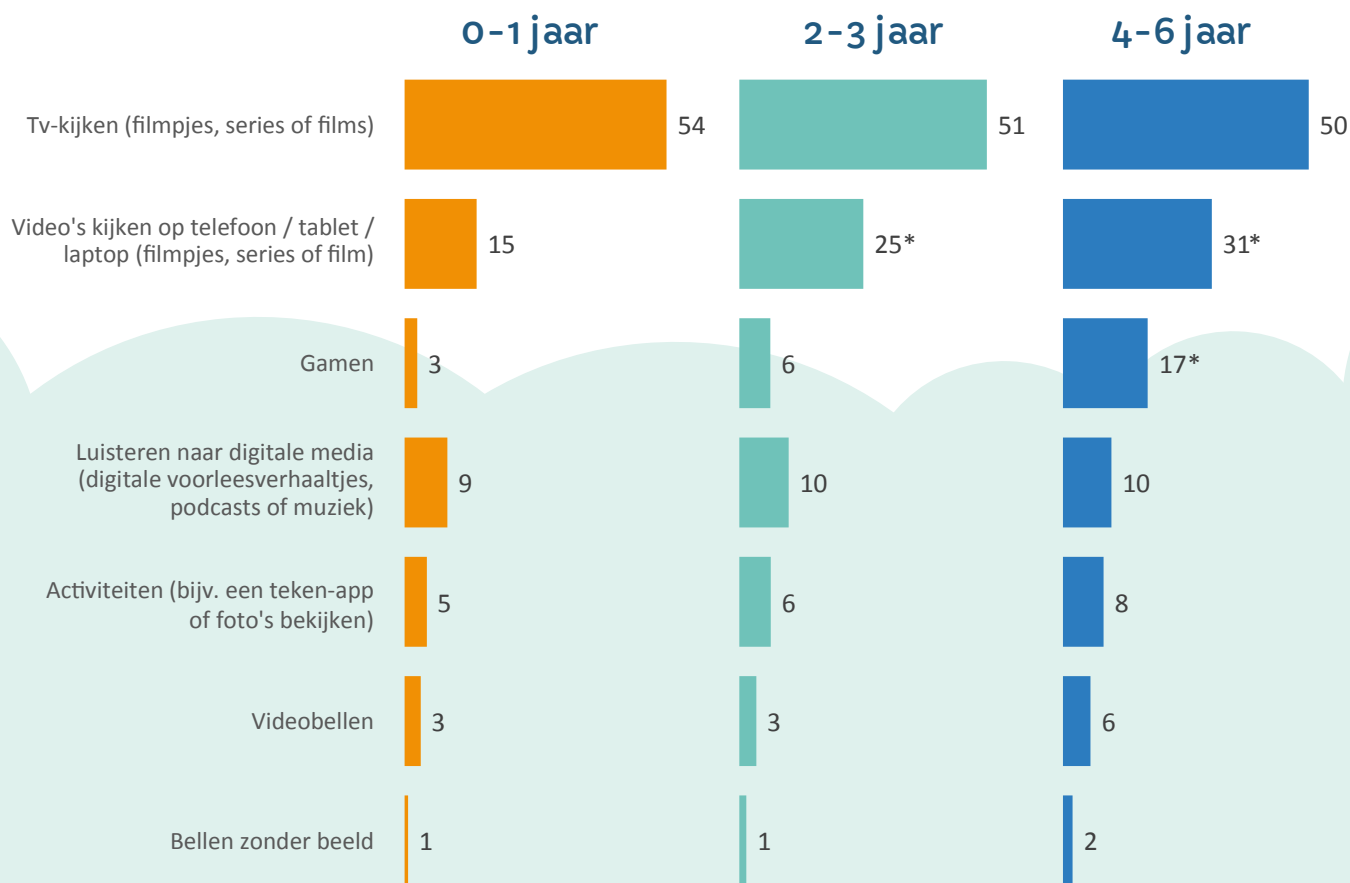
● Gemiddelde allen
 ● Gemiddelde gebruiker
 ● Mediaan allen
 ● Mediaan gebruiker

Digitale media activiteiten

Oudere kinderen besteden gemiddeld meer tijd aan digitale media-activiteiten

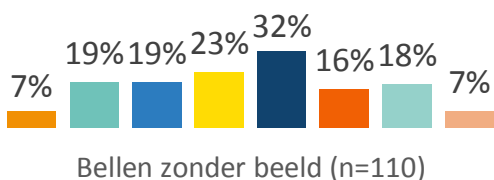
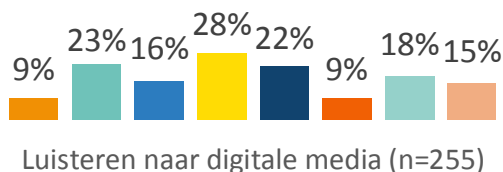
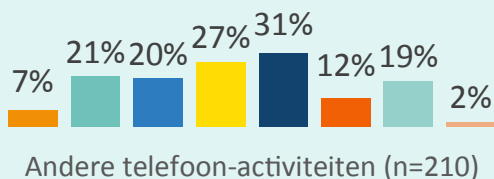
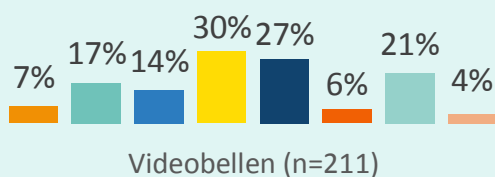
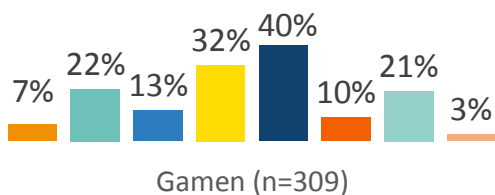
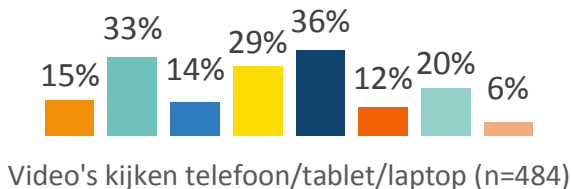
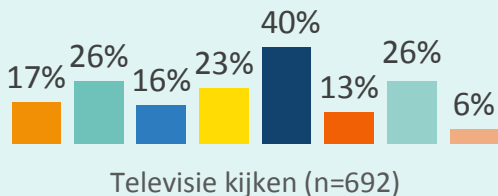
Tijd besteed aan video's kijken op telefoon/tablet/laptop of aan gamen neemt sterk toe naarmate kinderen ouder zijn

* Significant hoger dan andere leeftijdsgroep(en)

De tijd die kinderen besteden aan digitale media-activiteiten worden het meest in de middag gedaan

Voor het slapen gaan is het luisteren naar digitale media de meest populaire media activiteit

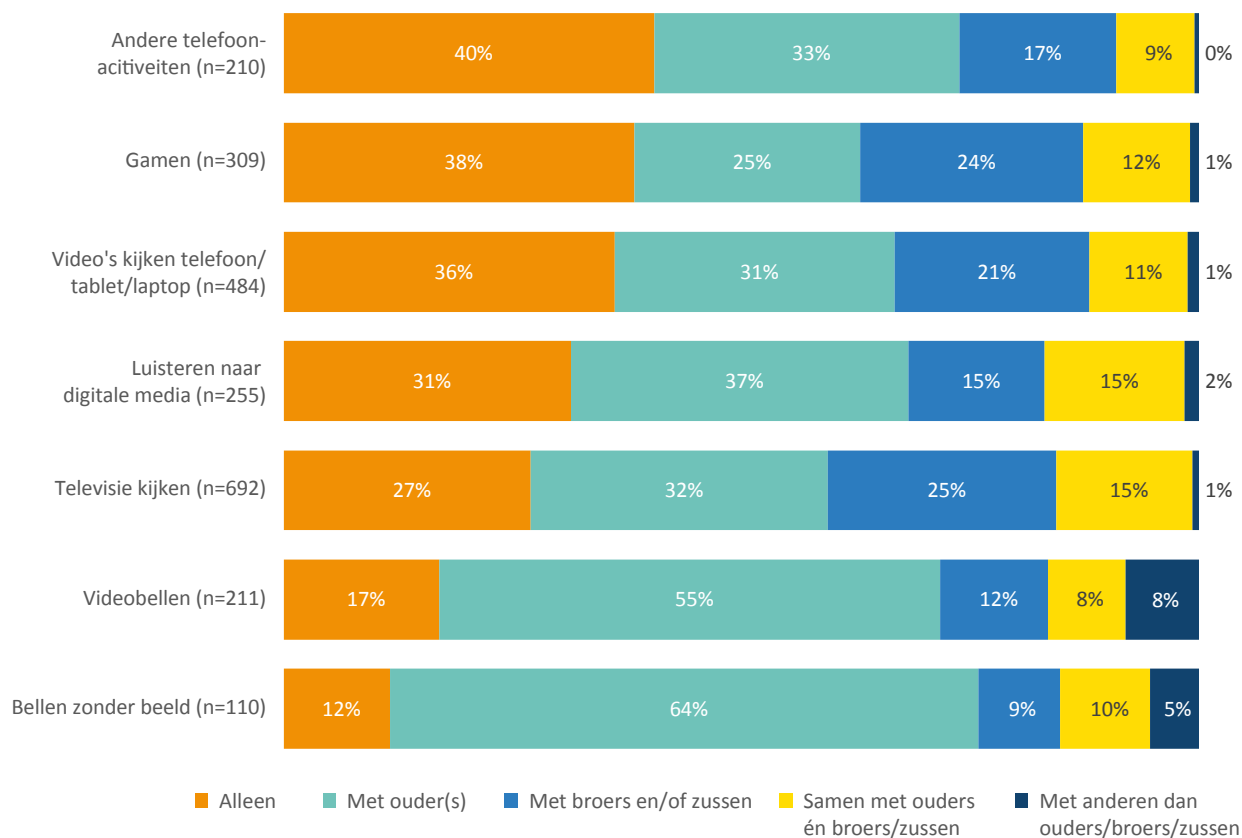

- Tijdens ontbijt
- In de ochtend
- Tijdens lunch
- In de middag
- Einde middag
- Tijdens diner
- In de avond
- Voor het slapen

Andere telefoon-activiteiten, zoals een teken-app of foto's bekijken, worden het meest alleen gedaan

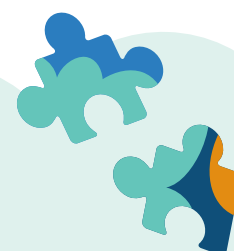
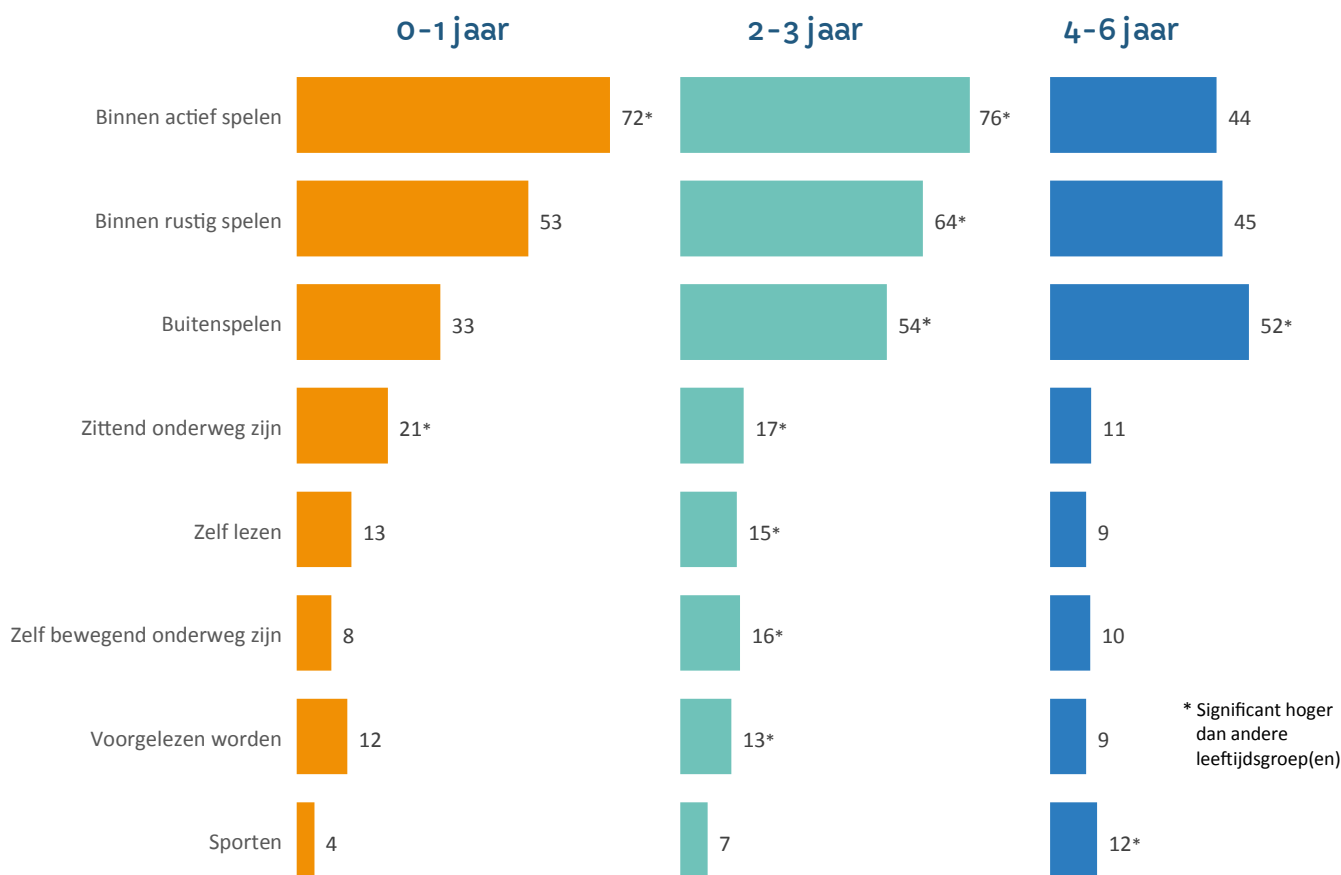
Videobellen of bellen zonder beeld wordt het meest samen met de ouder(s) gedaan

Niet-media activiteiten

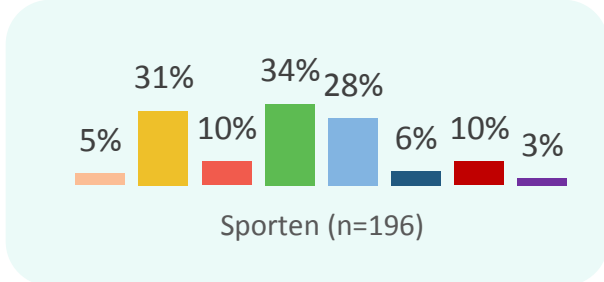
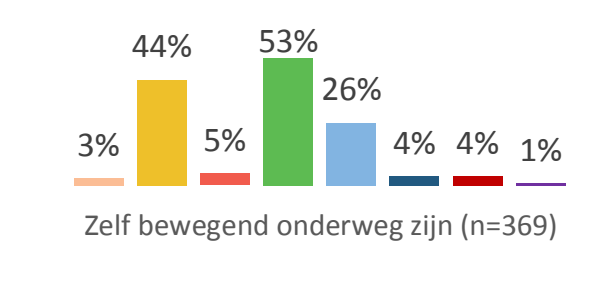
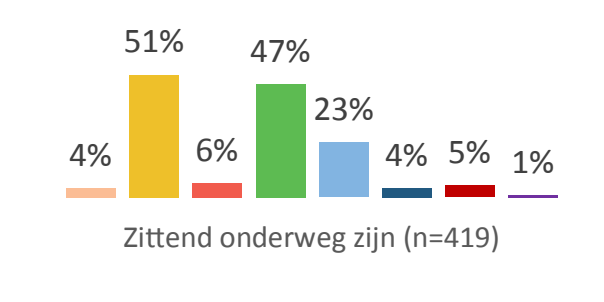
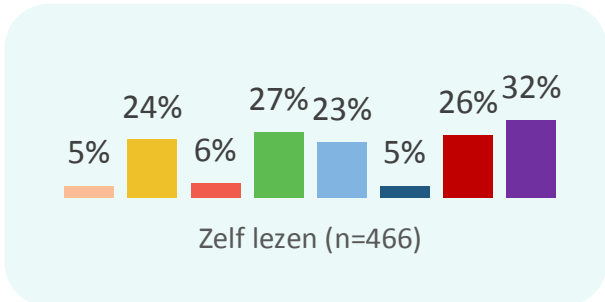
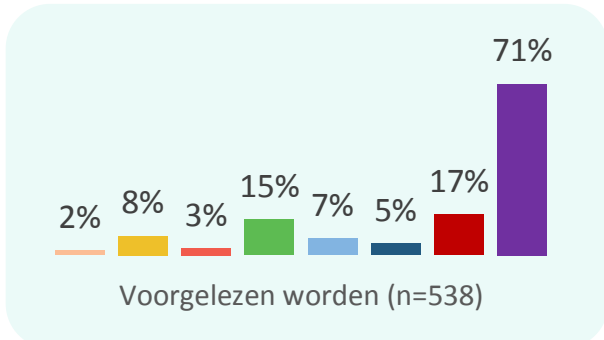
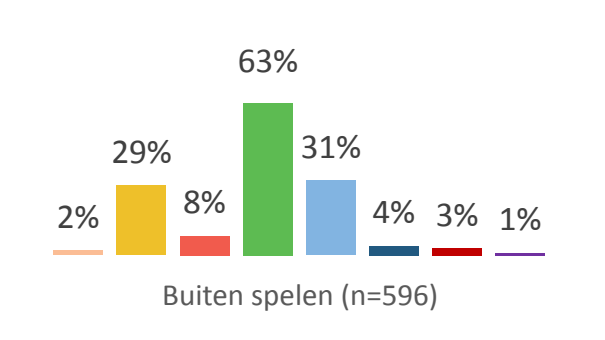
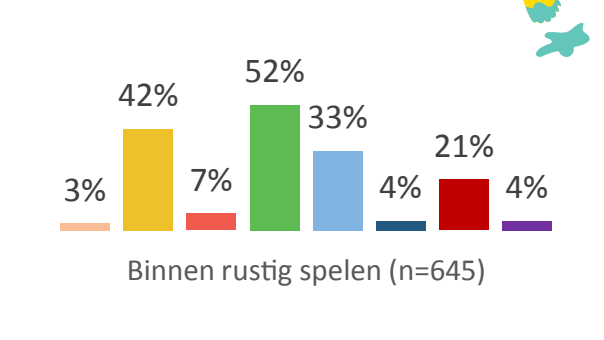
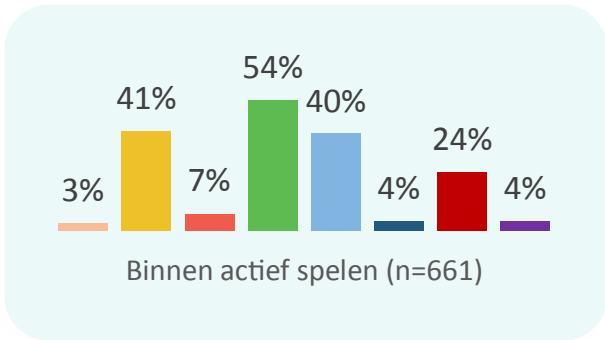
Kinderen van 2-3 jaar besteden gemiddeld de meeste tijd aan activiteiten zonder media.

Kinderen van 4-6 jaar besteden gemiddeld minder tijd aan actief binnen spelen, ten opzichte van de overige groepen.

De andere activiteiten vinden merendeels in de ochtend en middag plaats

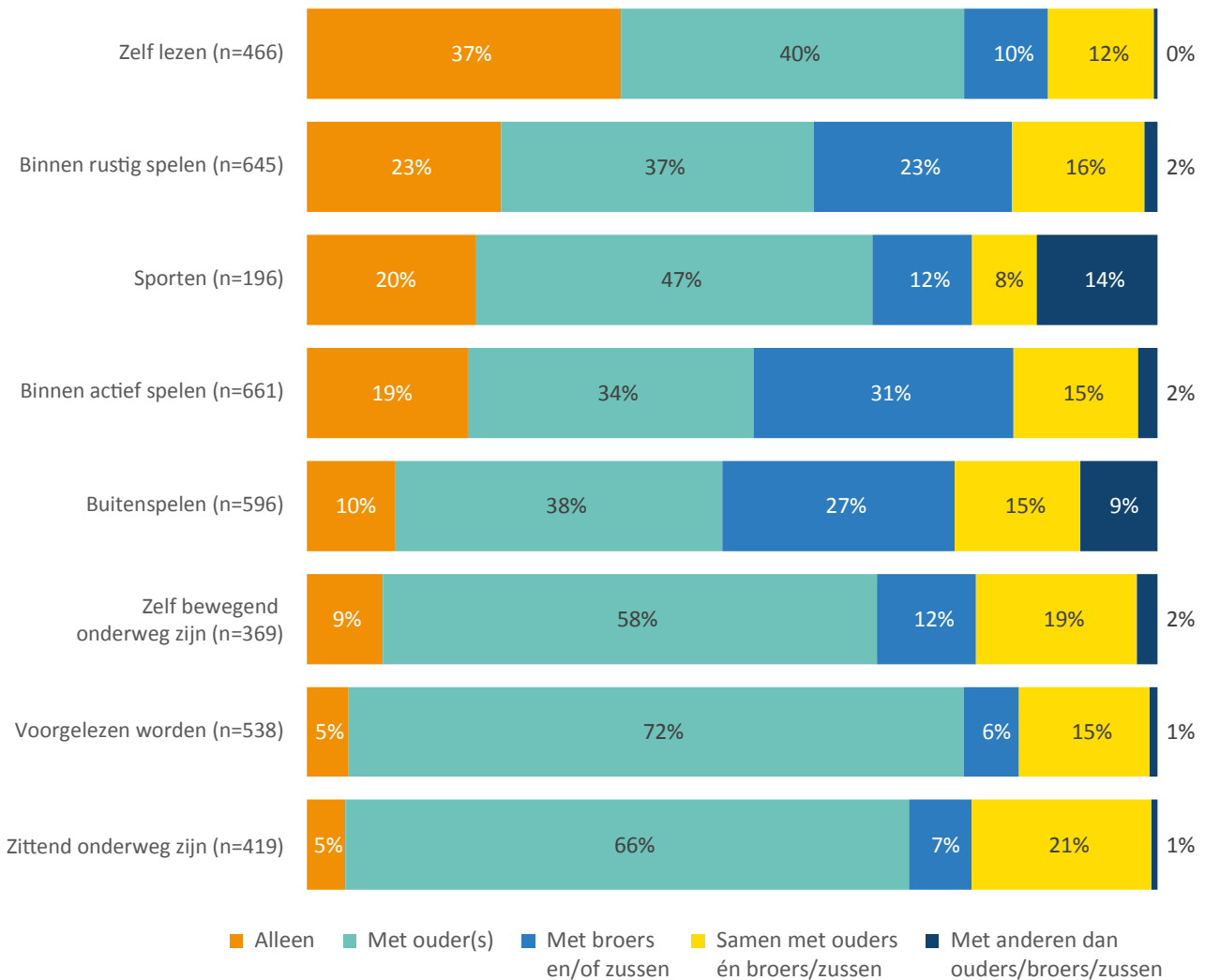
Alleen (voor)lezen vindt relatief vaker in de avond plaats, vooral voor het slapen gaan

- Tijdens ontbijt
- In de ochtend
- Tijdens lunch
- In de middag
- Einde middag
- Tijdens diner
- In de avond
- Voor het slapen

Bij de niet-media activiteiten brengt het kind veelal tijd met anderen door

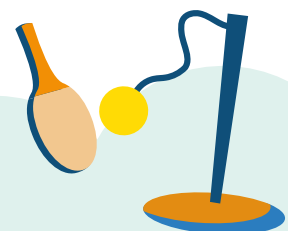
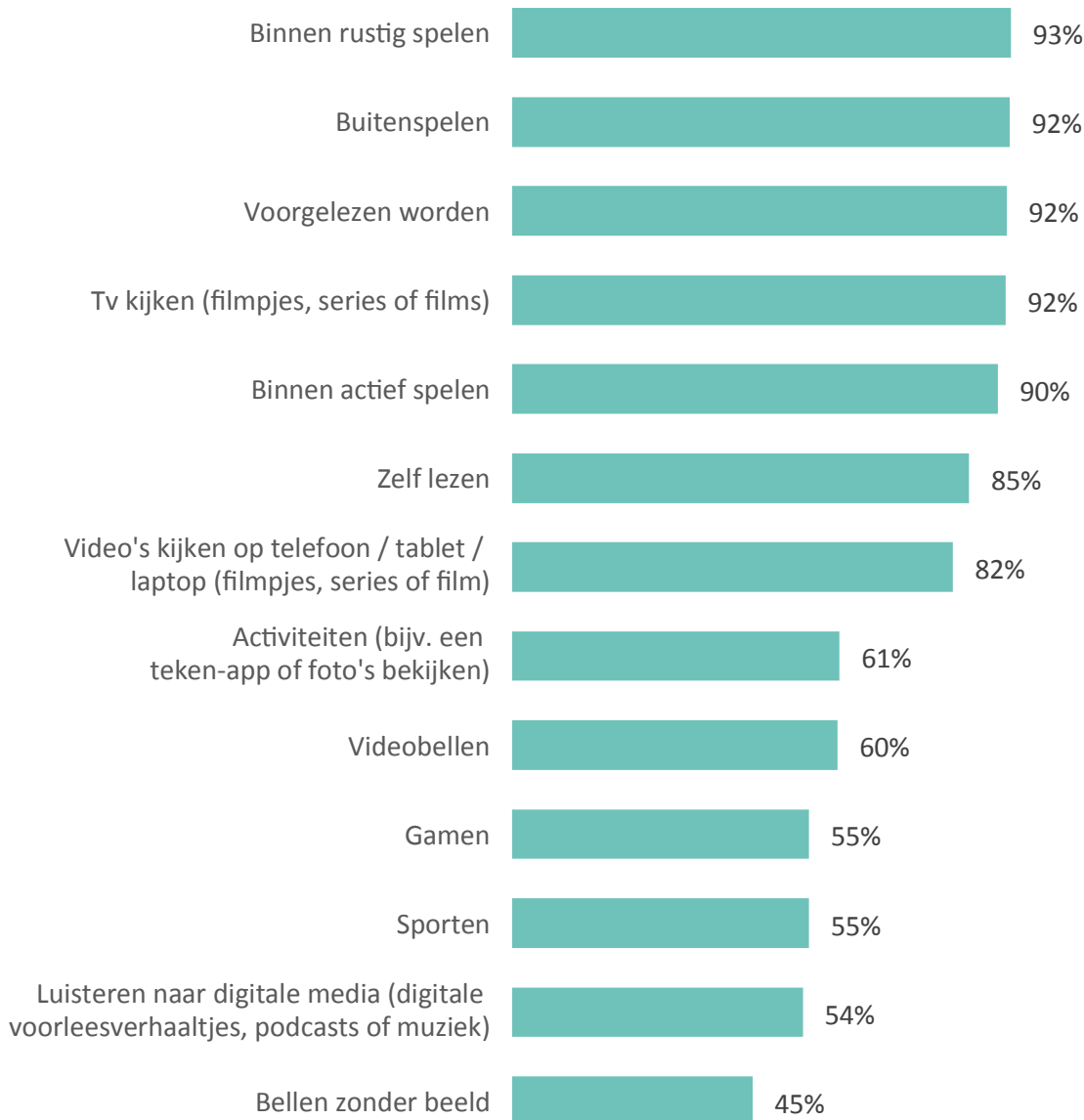
Na zelf boekjes bekijken of lezen wordt binnen rustig spelen het meest door het kind alleen gedaan

Activiteiten ter ontspanning van het kind

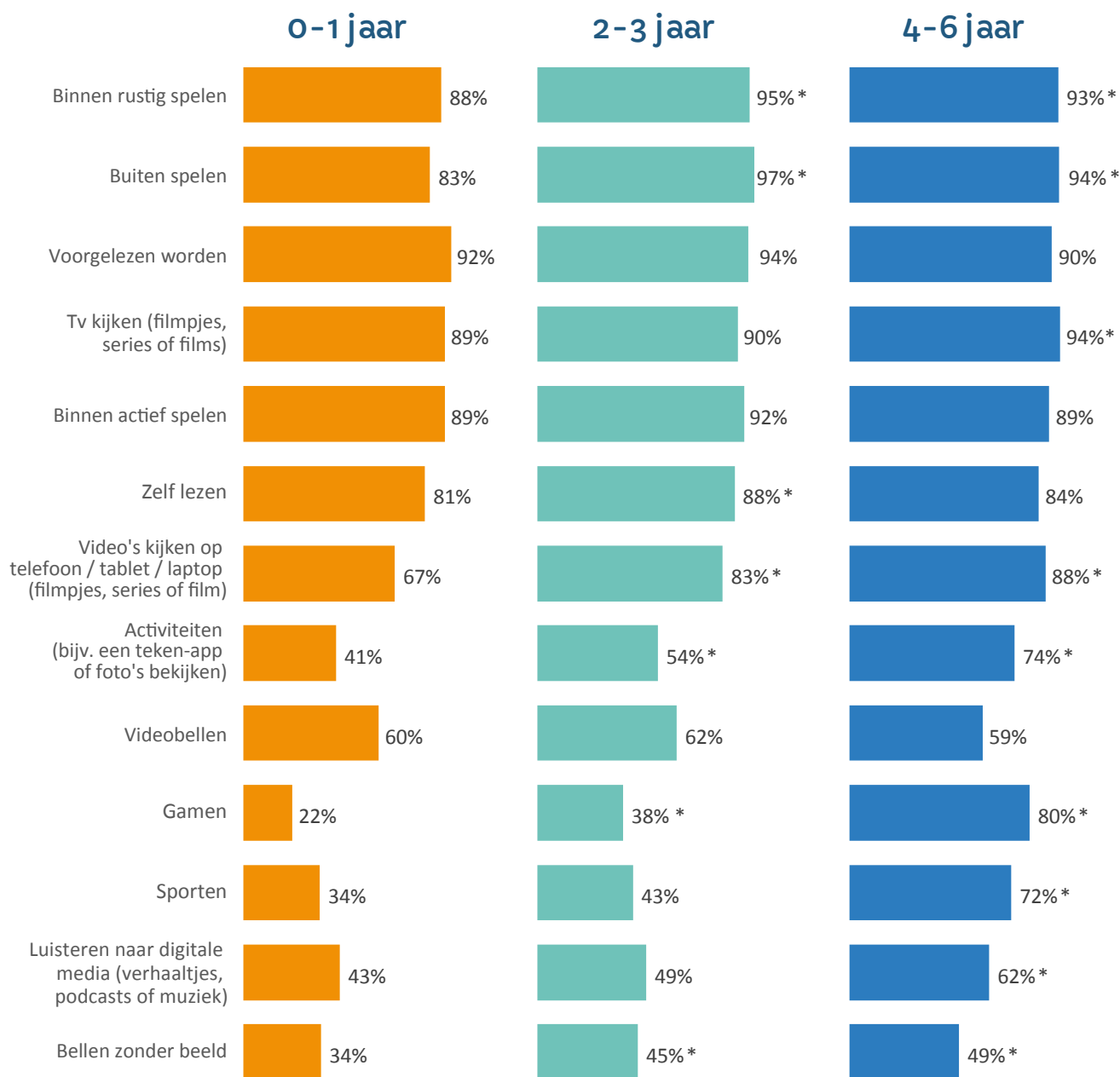
Ouders zetten voornamelijk binnen- of buitenspelen, voorgelezen worden en tv kijken in ter ontspanning van het kind

Bellen zonder beeld wordt het minste ingezet ter ontspanning van het kind

Hoe ouder het kind, des te meer verschillende activiteiten worden ingezet ter ontspanning van het kind

Gamen wordt vooral bij 4-6 jarigen ingezet ter ontspanning van het kind

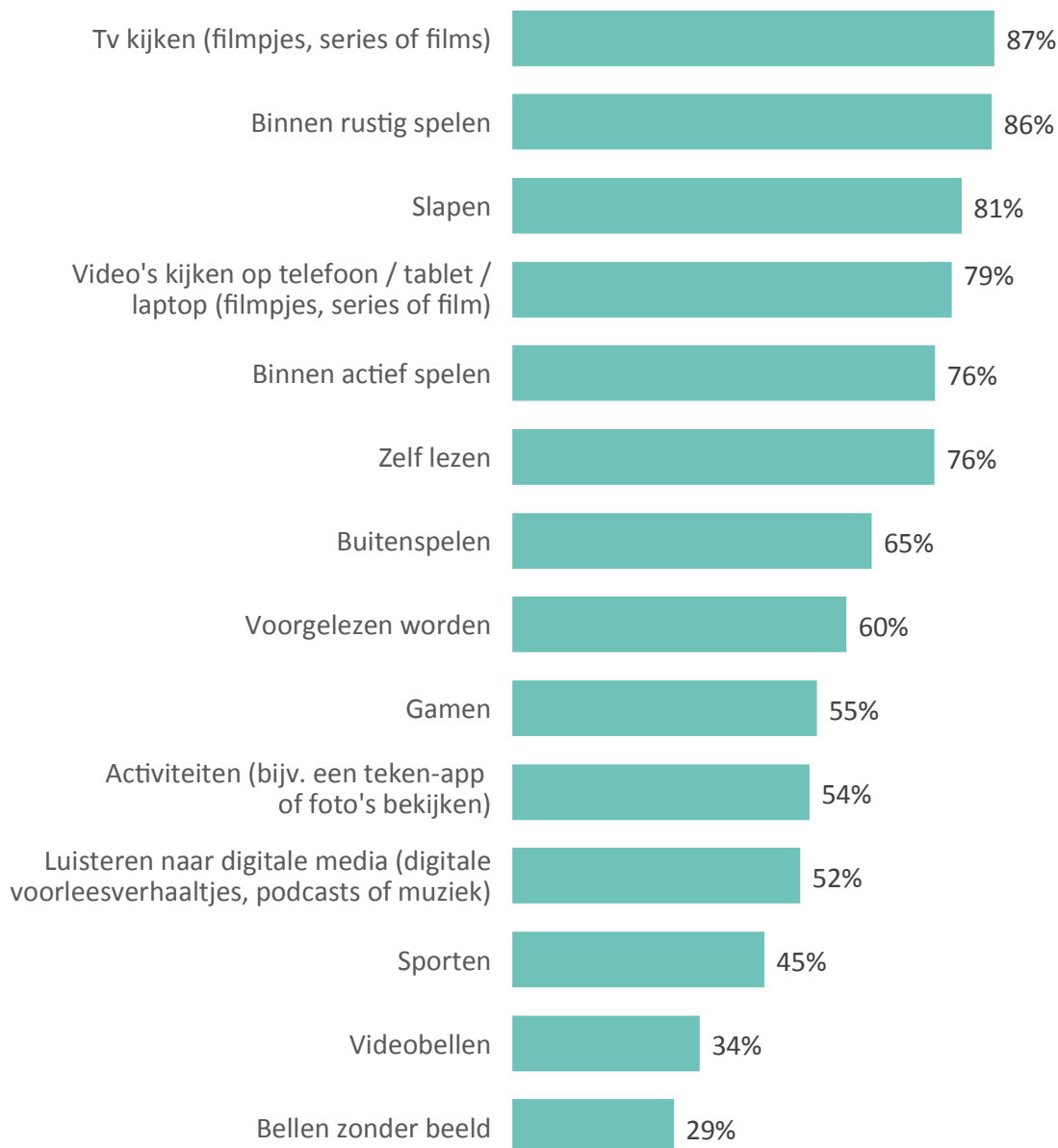
* Significant hoger dan andere leeftijdsgroep(en)

Activiteiten ter ontspanning van de ouder

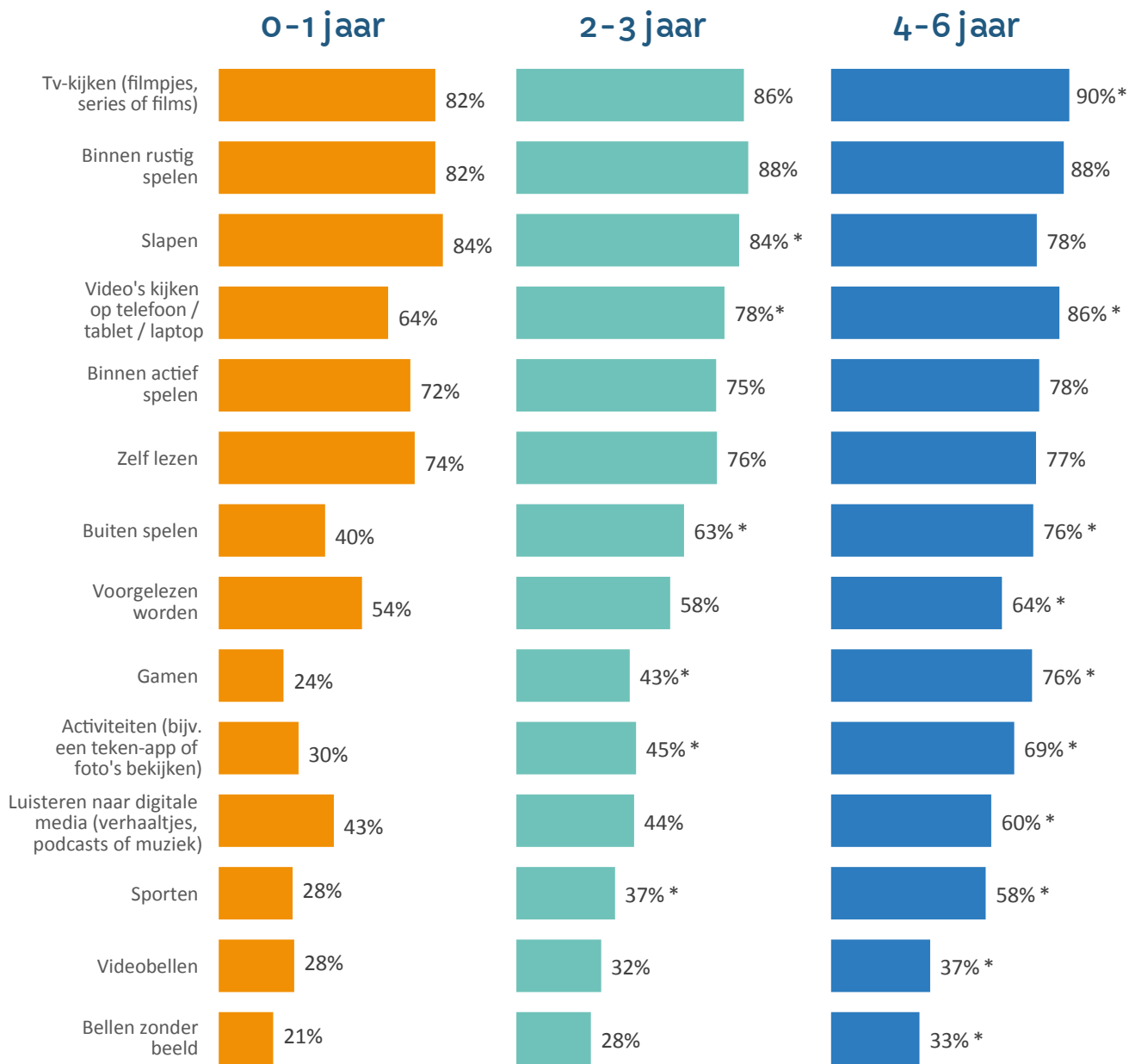
Ouders laten kinderen voornamelijk tv kijken of binnen rustig spelen, om zelf een moment van ontspanning te hebben

Ook video's kijken op een ander apparaat wordt door meer dan driekwart van de ouders toegepast

Hoe ouder het kind, des te meer verschillende activiteiten worden ingezet ter ontspanning van de ouder

Gamen wordt vooral bij 4-6 jarigen ingezet om voor de ouder rust te creëren

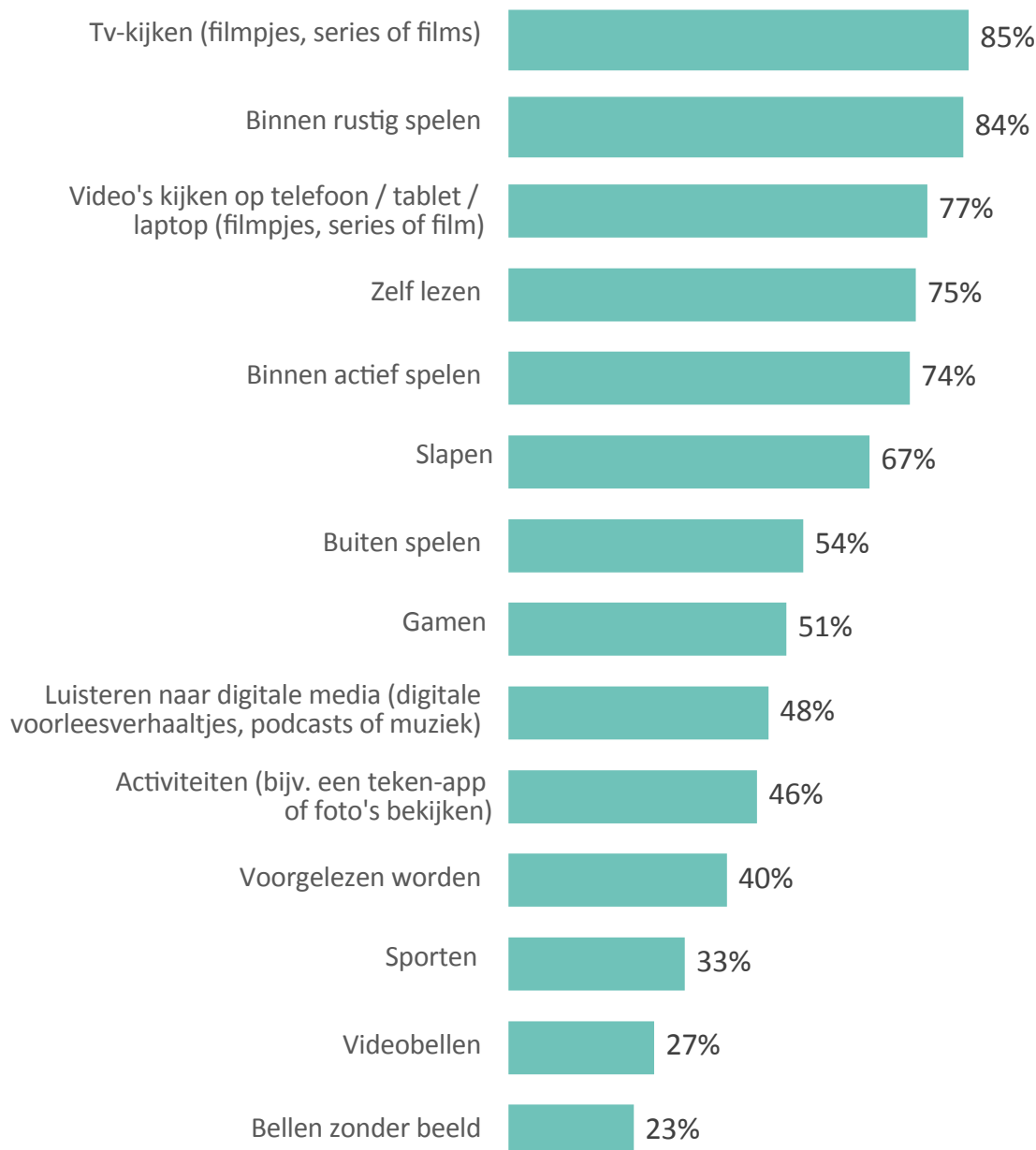
* Significant hoger dan andere leeftijdsgroep(en)

Activiteiten om als ouder de handen vrij te hebben

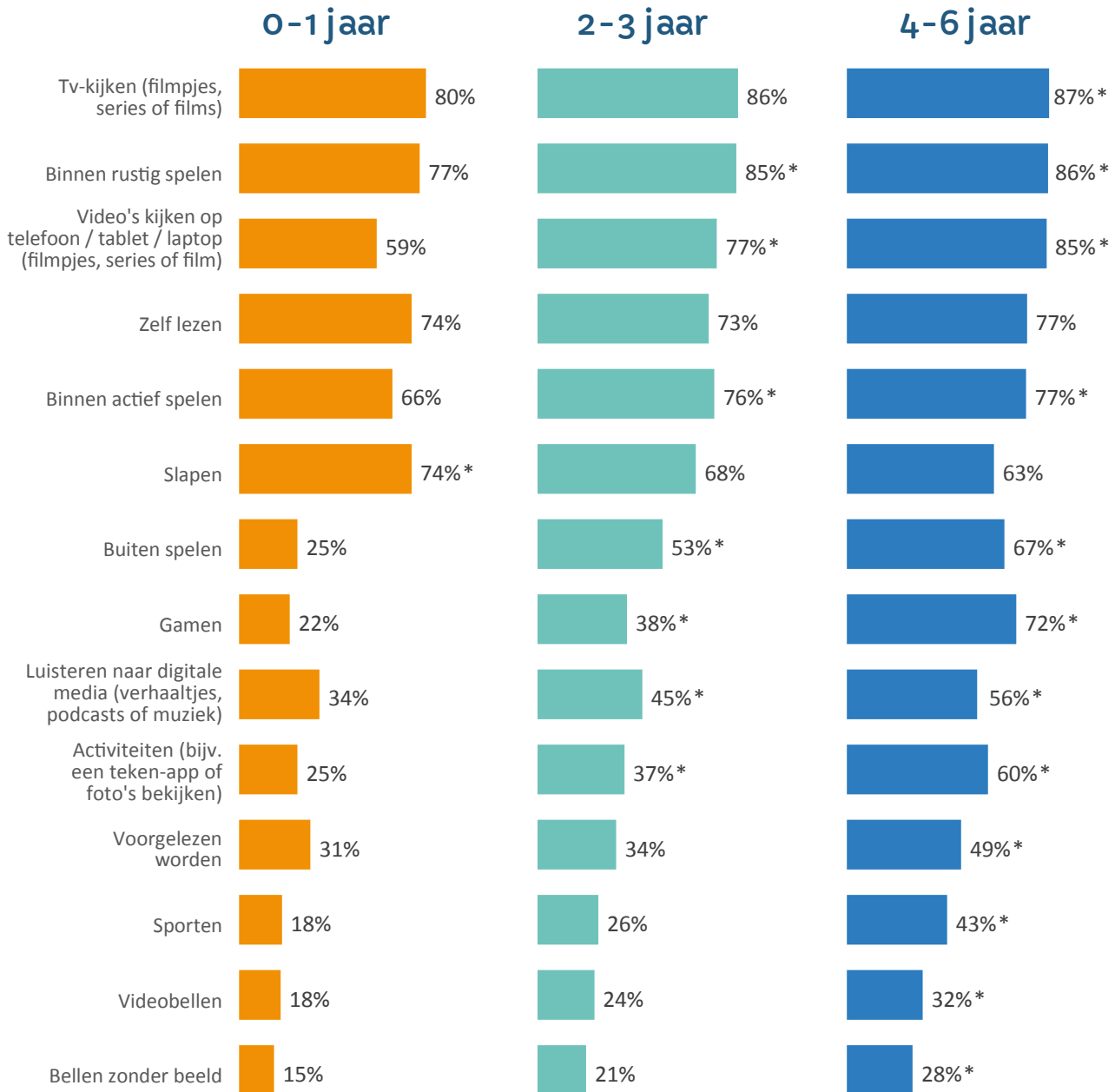
Ouders laten kinderen voornamelijk tv kijken of binnen rustig spelen, om zelf de handen vrij te hebben

Een kwart van de ouders laat hun kind zelf lezen om zelf de handen vrij te hebben

Hoe ouder het kind, des te minder slapen ingezet wordt om de handen vrij te hebben

Gamen wordt vooral bij 4-6 jarigen ingezet

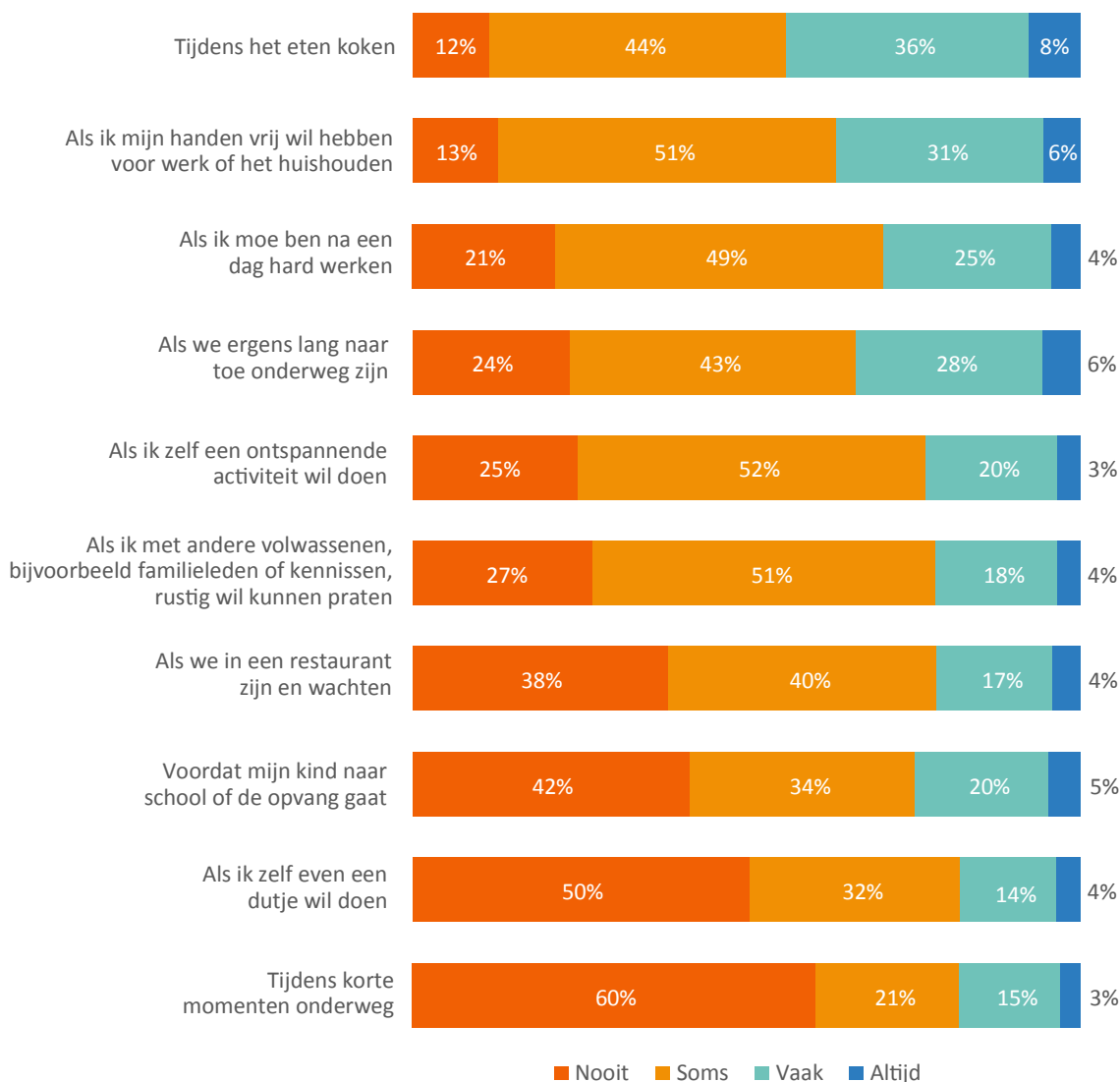

* Significant hoger dan andere leeftijdsgroep(en)

Momenten waarop digitale media worden ingezet om de handen vrij te hebben

De meeste ouders zetten digitale media in tijdens het koken of als ze hun handen vrij willen hebben voor werk of het huishouden

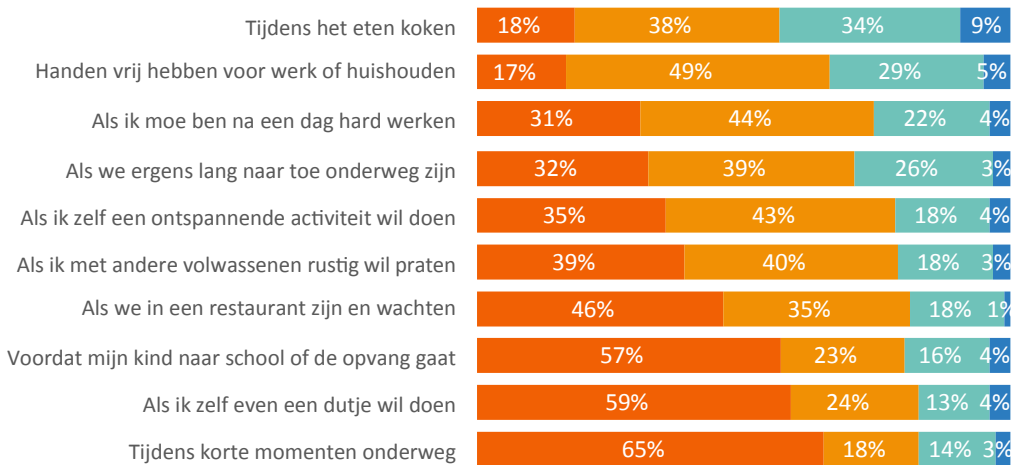
De meeste ouders zetten de digitale media soms in

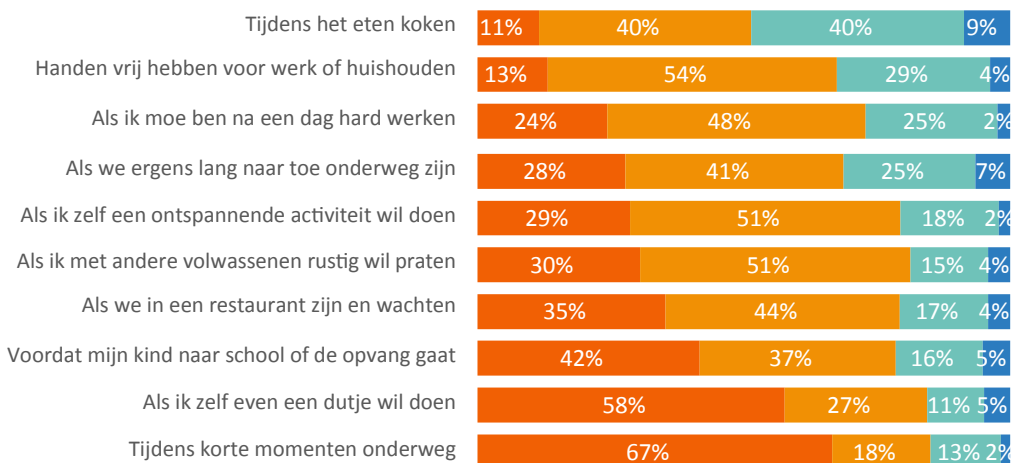
Hoe ouder het kind, des te meer digitale media weleens ingezet wordt

In elke leeftijdsgroep wordt digitale media door de ouders ingezet tijdens het koken of wanneer ze hun handen vrij willen hebben

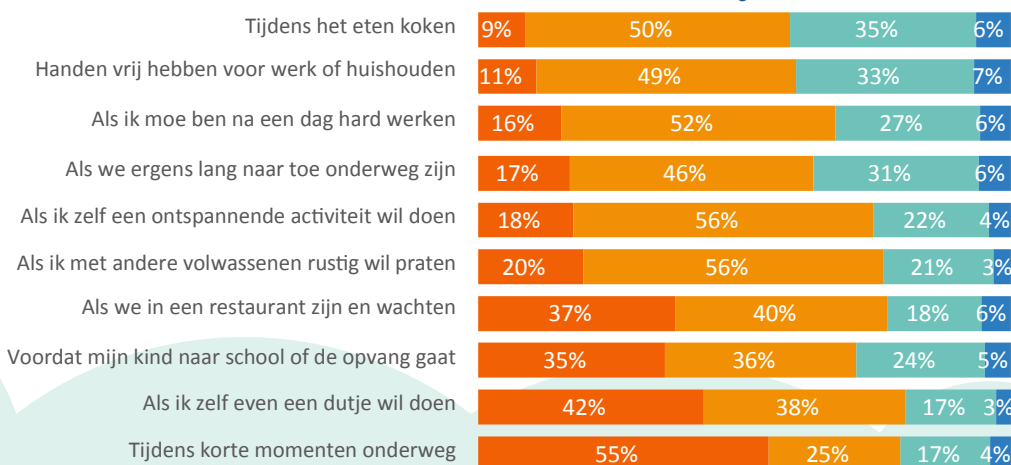
0-1 jaar

2-3 jaar

4-6 jaar

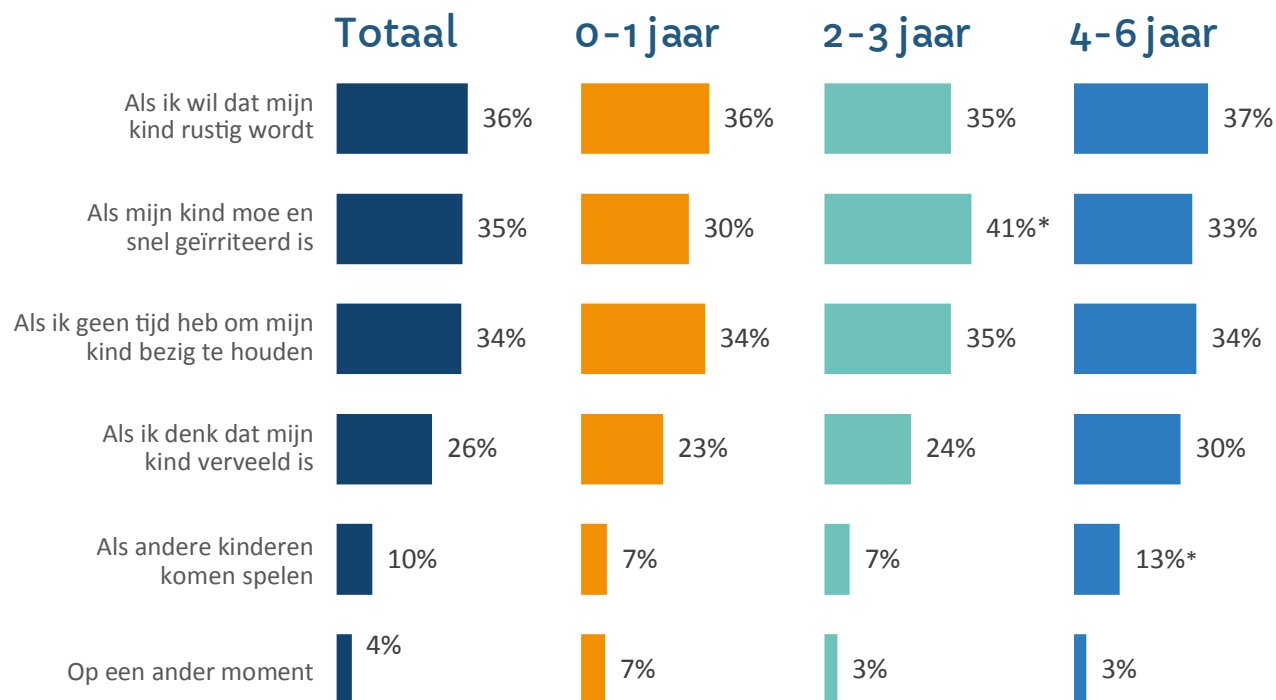

■ Nooit ■ Soms ■ Vaak ■ Altijd

Momenten waarop digitale media worden ingezet

Digitale media worden veelal ingezet als de ouder wil dat het kind rustig wordt

Bij 2-3 jarigen wordt vaker digitale media ingezet als het kind moe en snel geïrriteerd is

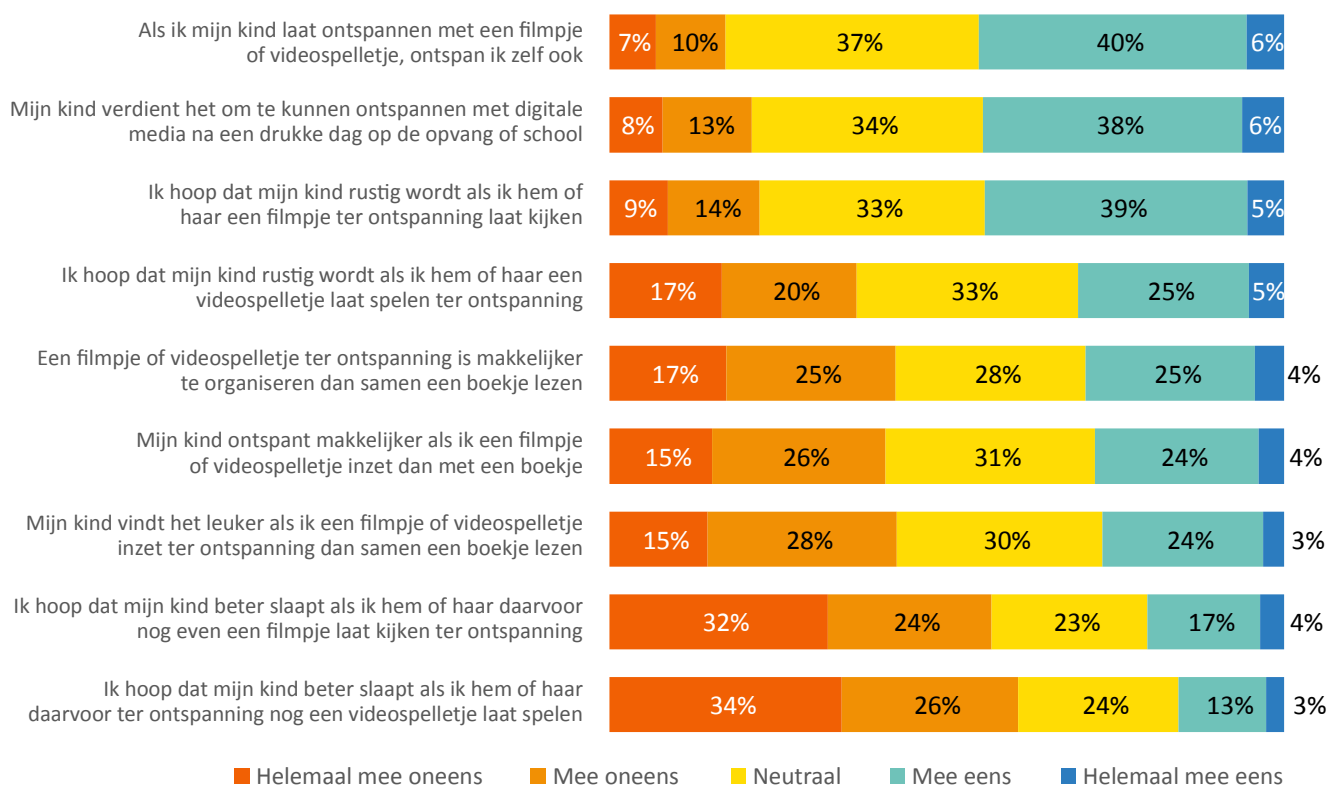
* Significant hoger dan andere leeftijdsgroep(en)

Stellingen digitale media en ontspanning

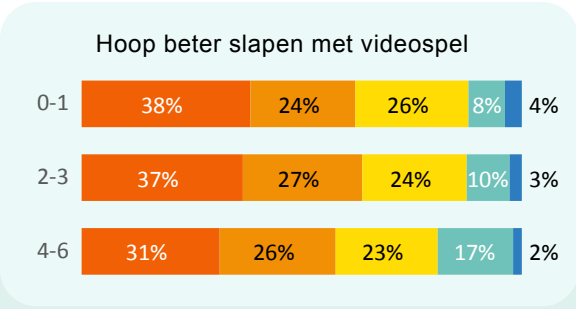
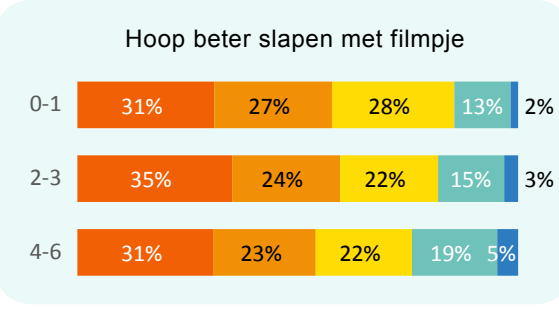
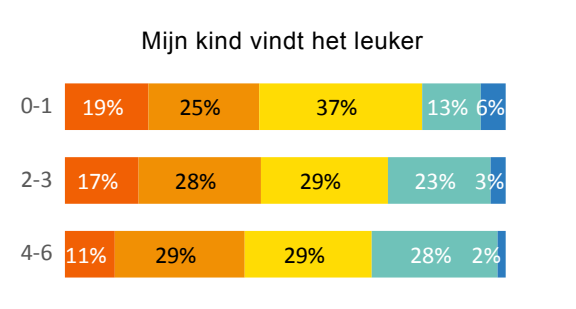
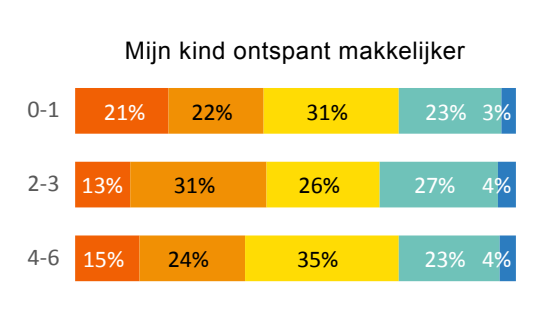
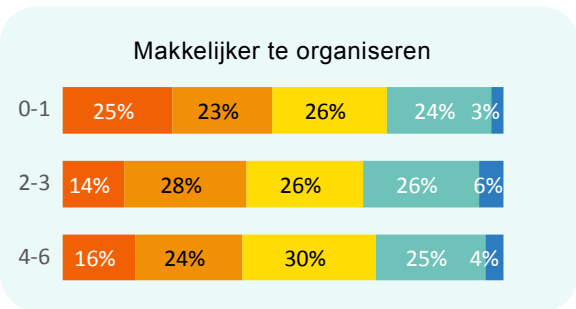
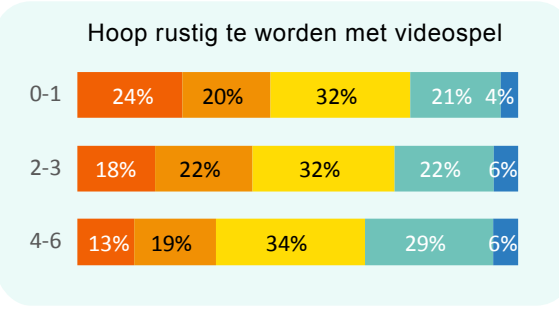
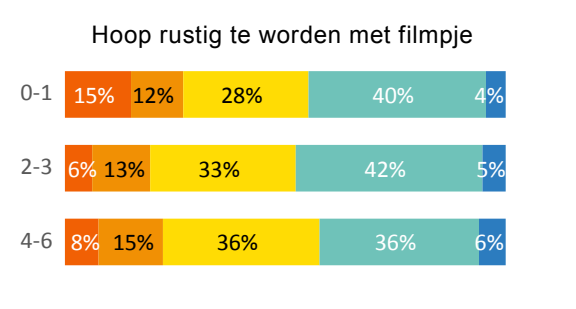
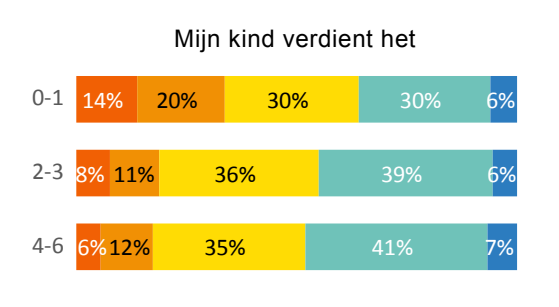
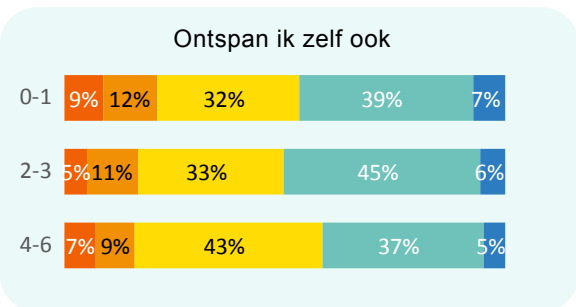
Bijna de helft van de ouders ontspant zelf ook, wanneer ze hun kind laten ontspannen met een filmpje of videospelletje

Ook vindt bijna de helft dat hun kind het verdient om te ontspannen met digitale media, na een drukke dag op de opvang of school

Meer ouders van oudere kinderen (4-6) hopen dat hun kind rustig wordt als ze hem/haar een videospelletje laten spelen

Ook de hoop dat het kind beter slaapt met een filmpje of videospelletje is groter onder ouders van oudere kinderen (4-6)

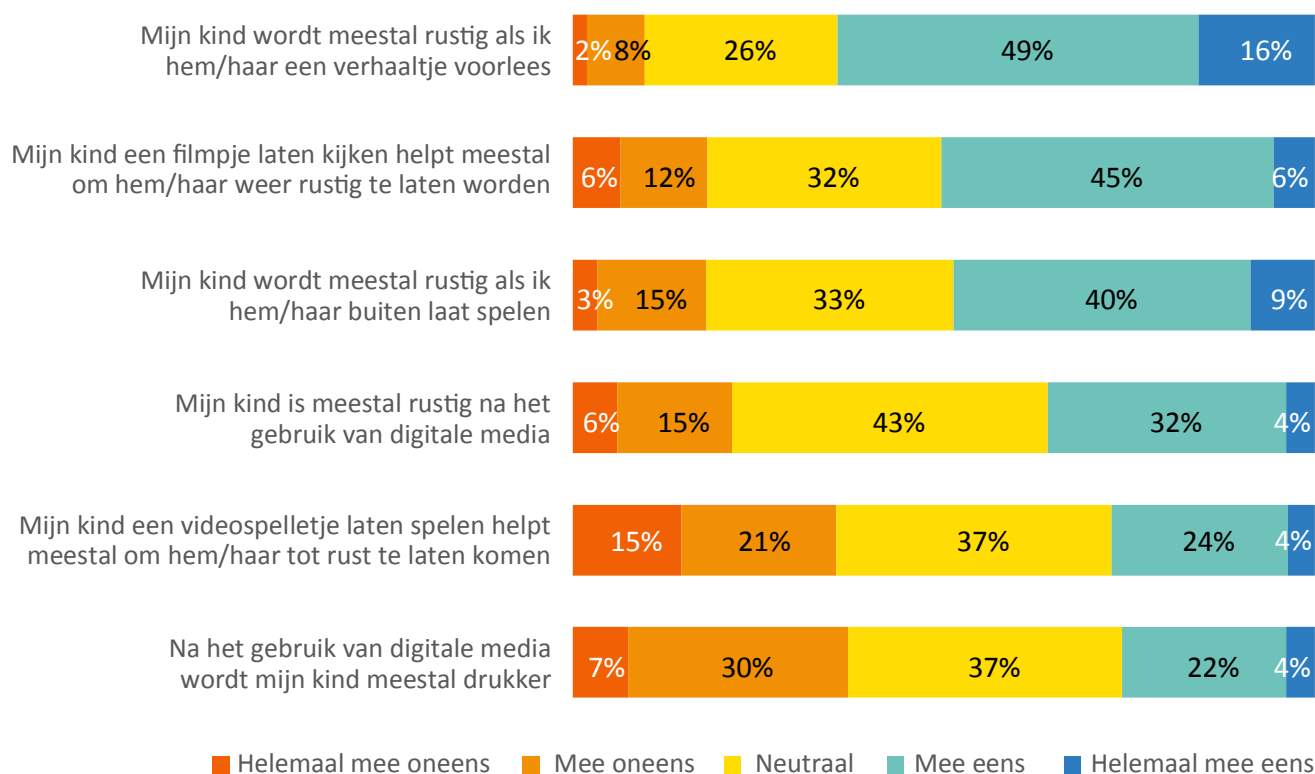

■ Helemaal mee oneens
 ■ Mee oneens
 ■ Neutraal
 ■ Mee eens
 ■ Helemaal mee eens

Stellingen (media) activiteiten en ontspanning

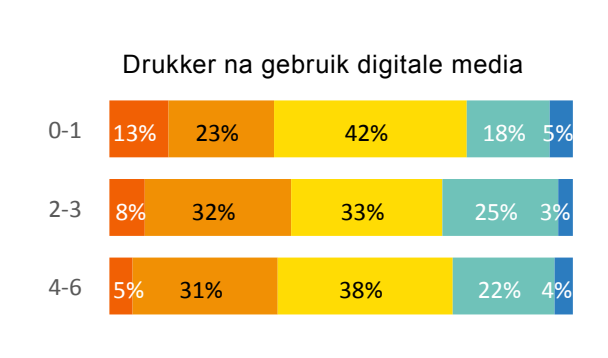
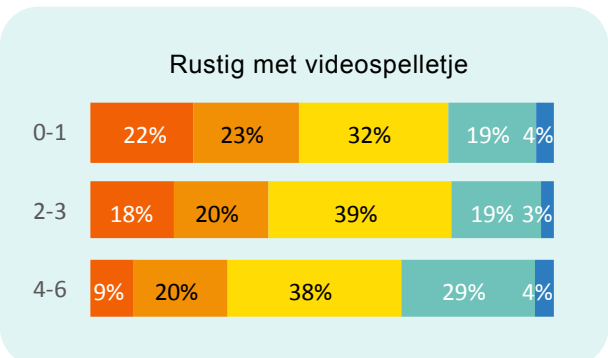
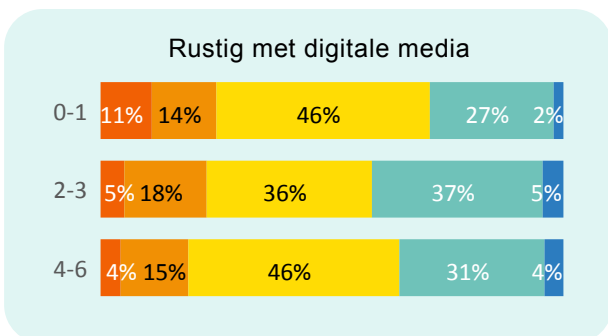
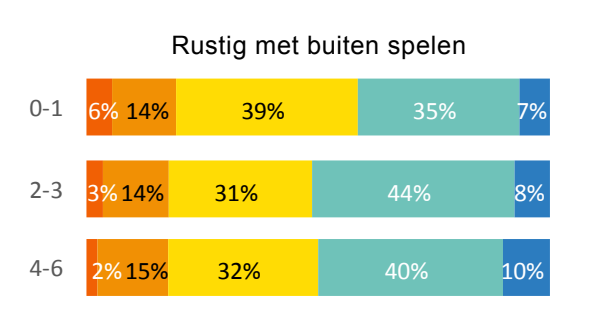
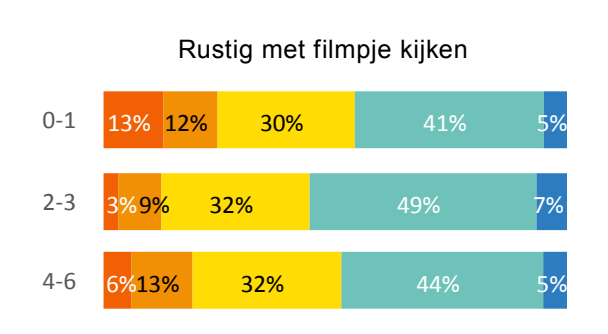
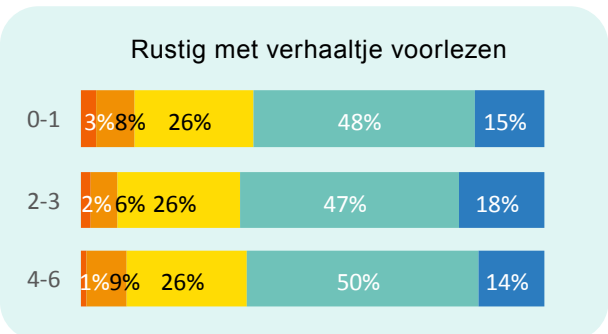
Bijna twee derde van de ouders zegt dat hun kind meestal rustig wordt als ze hem/haar een verhaaltje voorlezen

Meer dan de helft van de ouders geeft aan dat hun kind een filmpje laten kijken meestal helpt om hem/haar weer rustig te laten worden

Meer ouders van kinderen van 4-6 jaar zeggen dat videospelletjes helpen om hun kind tot rust te laten komen

Voor kinderen van alle drie de leeftijdsgroepen geldt dat ze rustig worden wanneer een verhaaltje voorgelezen wordt

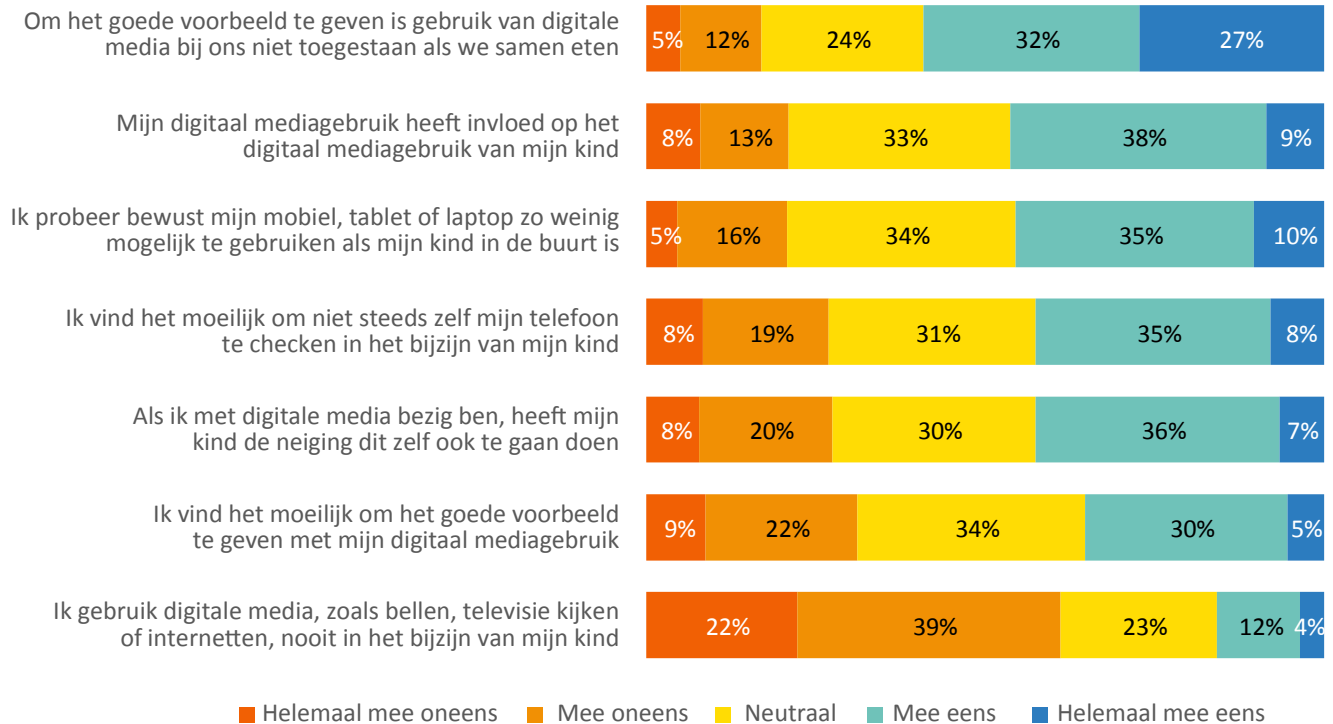

■ Helemaal mee oneens
 ■ Mee oneens
 ■ Neutraal
 ■ Mee eens
 ■ Helemaal mee eens

Digitale media en opvoeding

Bij de meeste ouders is digitale media niet toegestaan als ze samen eten

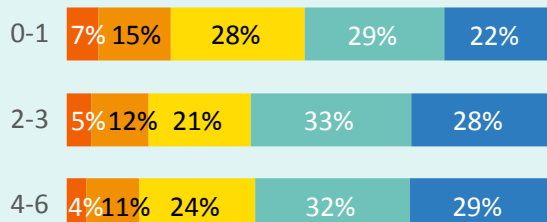
Ruim een derde van de ouders vindt het moeilijk om het goede voorbeeld te geven met hun digitale mediagebruik

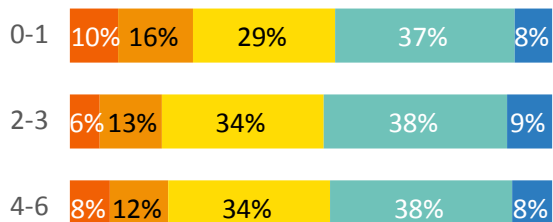
Hoe ouder het kind, des te meer neiging ze hebben om ook met digitale media bezig te zijn als hun ouders dat doen

Bij meer ouders van kinderen van 2-6 jaar zijn digitale media niet toegestaan als ze samen eten

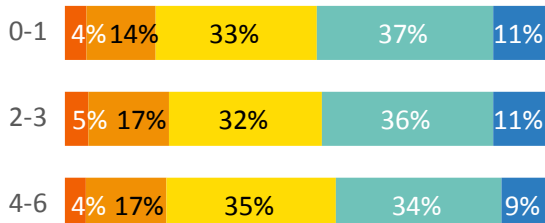
Niet toegestaan bij het eten

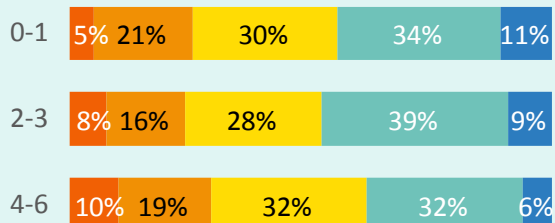
Mediagebruik ouder van invloed op kind

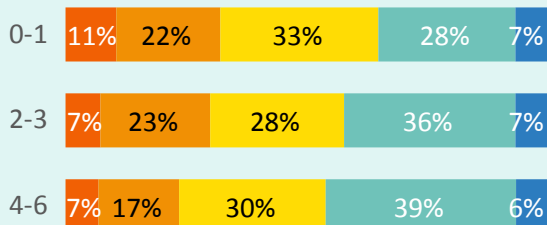
Bewust geen digitale media gebruiken

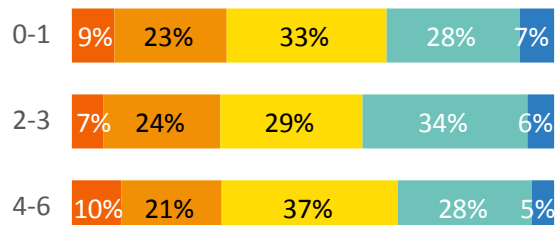
Moeilijk om niet telefoon te checken

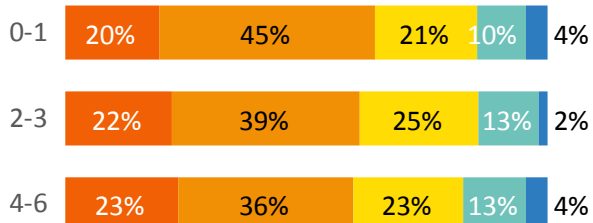
Kind heeft neiging dit ook te doen

Moeilijk om goede voorbeeld te geven

Geen digitale media in bijzijn kind

■ Helemaal mee oneens
 ■ Mee oneens
 ■ Neutraal
 ■ Mee eens
 ■ Helemaal mee eens

De meeste ouders laten hun kind wel eens een filmpje kijken of een spelletje spelen als ze iets voor hunzelf doen

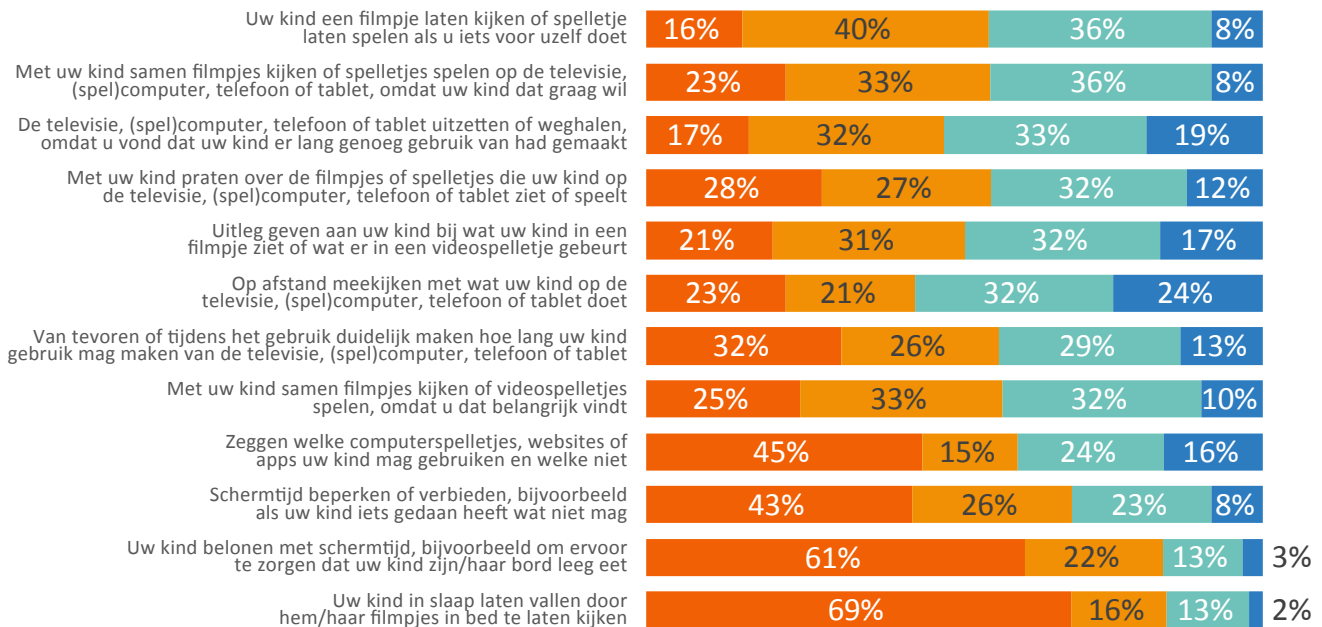
Verder laten de meeste ouders geen filmpjes in bed kijken om hun kind in slaap te laten vallen

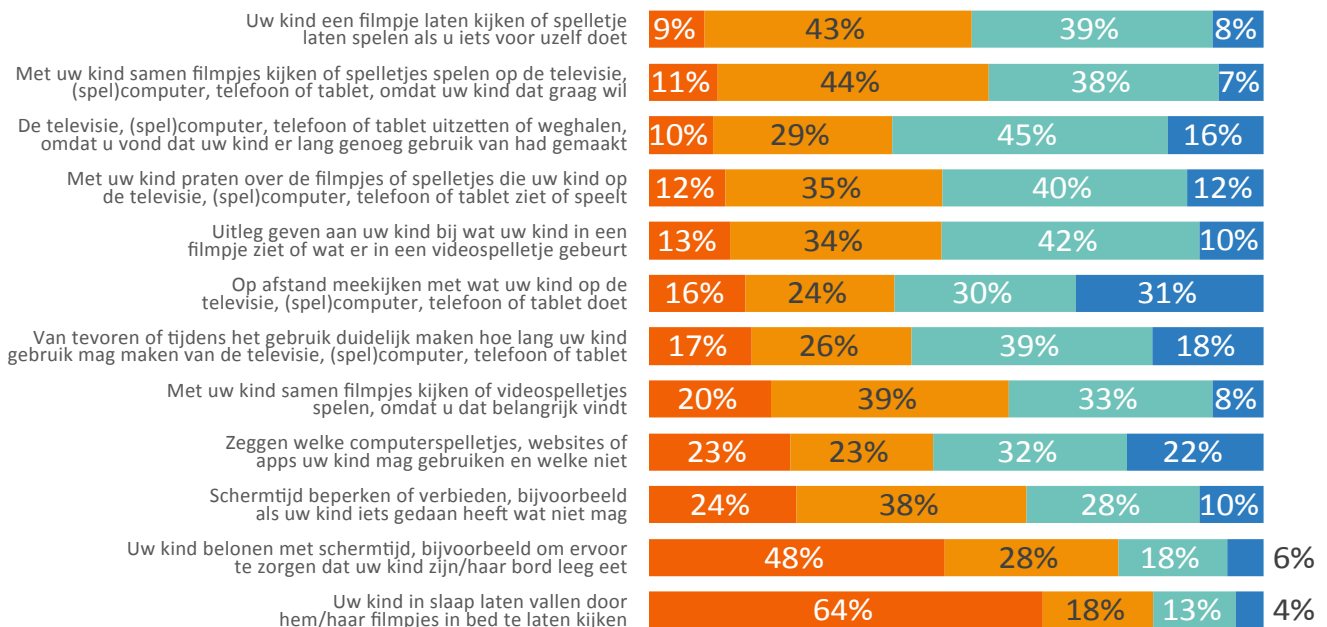
Meer ouders van oudere kinderen gebruiken schermtijd als beloning voor hun kind

Ook wordt bij oudere kinderen schermtijd beperkt/verboden, bijvoorbeeld als het kind iets gedaan heeft dat niet mag

0-1 jaar

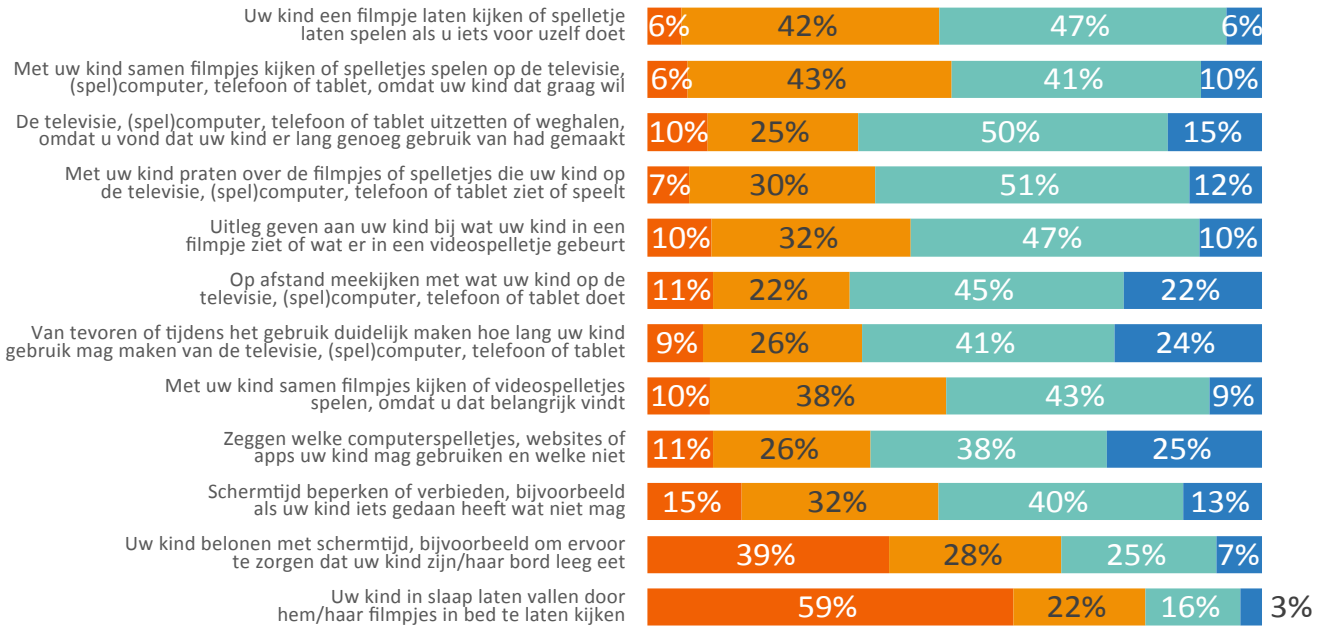

2-3 jaar

■ Helemaal niet
 ■ Een enkele keer
 ■ Regelmatig
 ■ Heel vaak

4-6 jaar

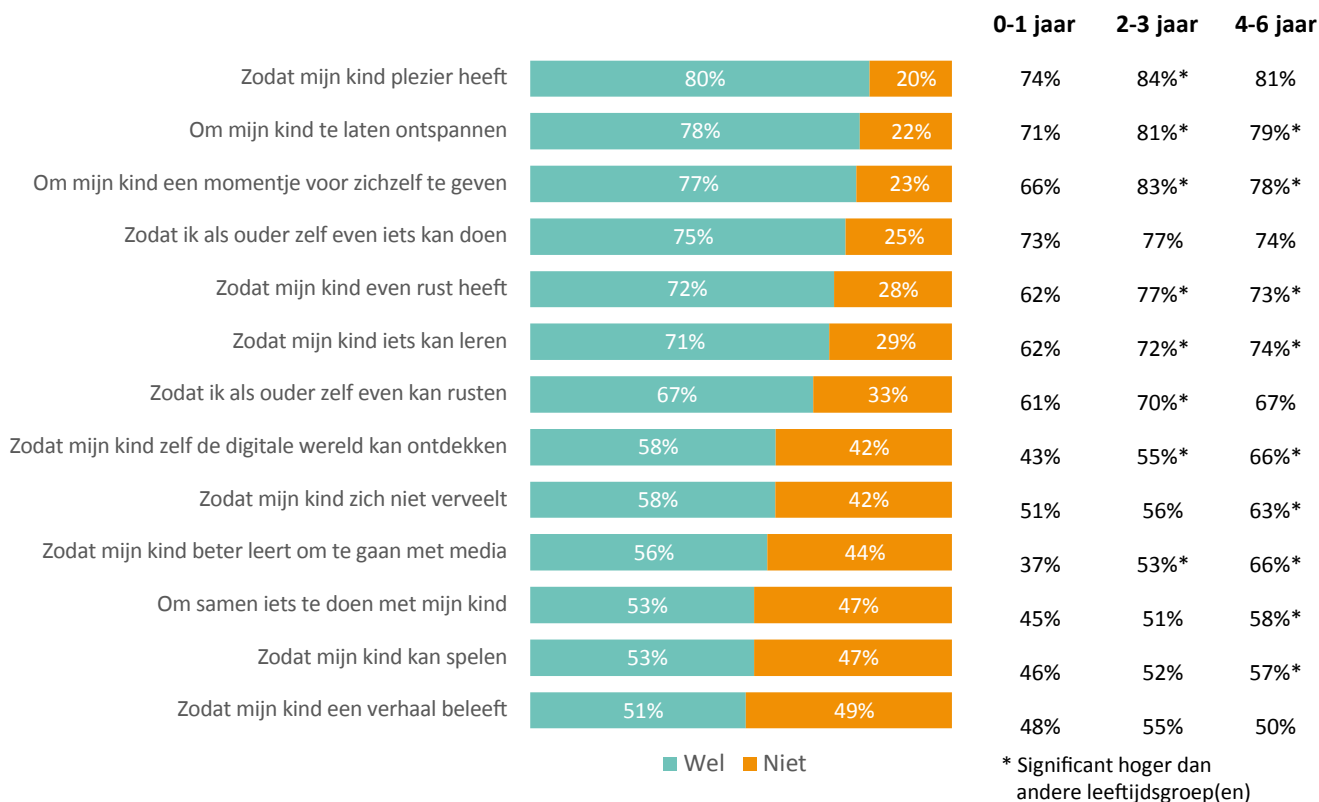
■ Helemaal niet
 ■ Een enkele keer
 ■ Regelmatig
 ■ Heel vaak

Digitale media en opvoeding – Stellingen 1/2

De meeste ouders laten hun kind gebruikmaken van digitale media zodat hun kind plezier heeft

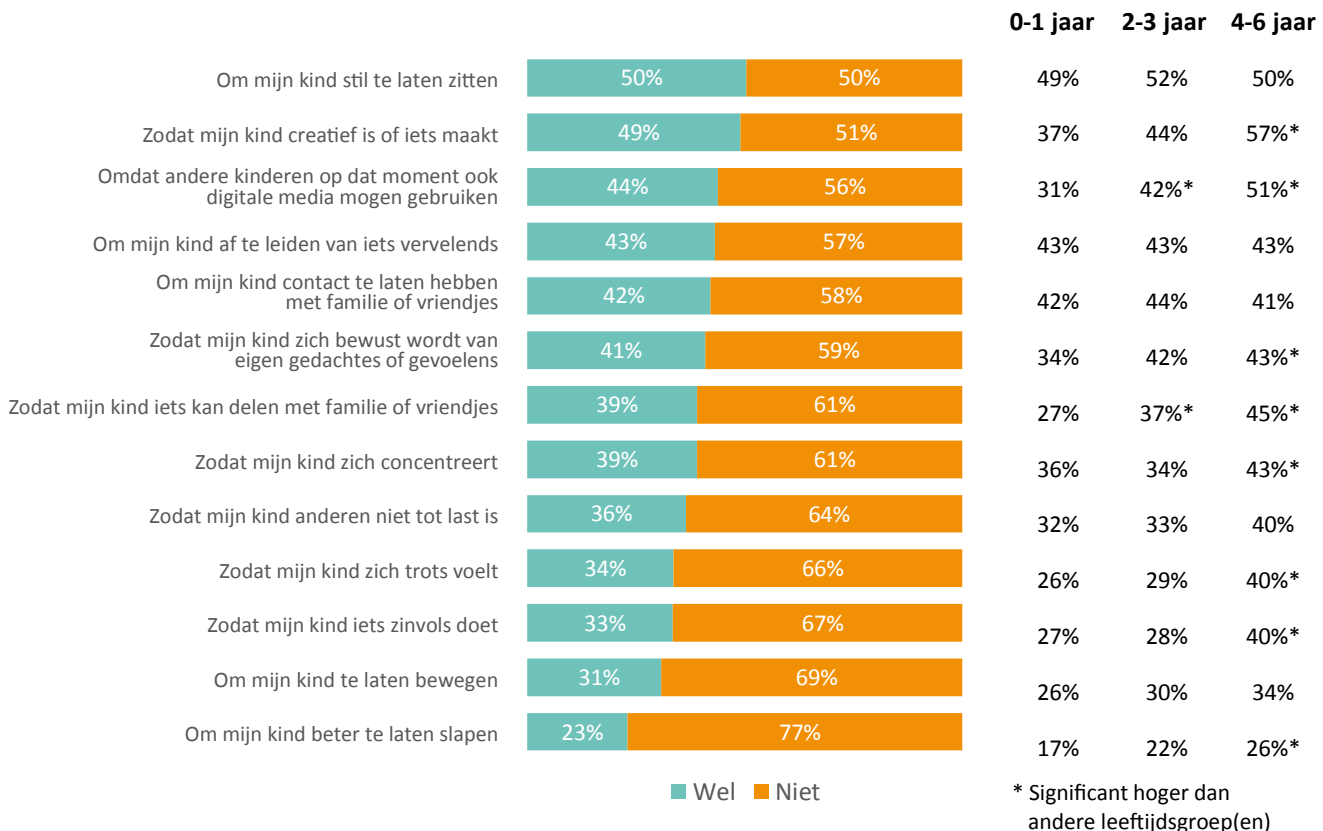
Hoe ouder het kind, des te meer de ouder digitale media laat gebruiken om hen te leren ermee om te gaan

Digitale media en opvoeding – Stellingen 2/2

Meer ouders van kinderen van 4-6 jaar laten hun kind digitale media gebruiken omdat andere kinderen dat ook doen

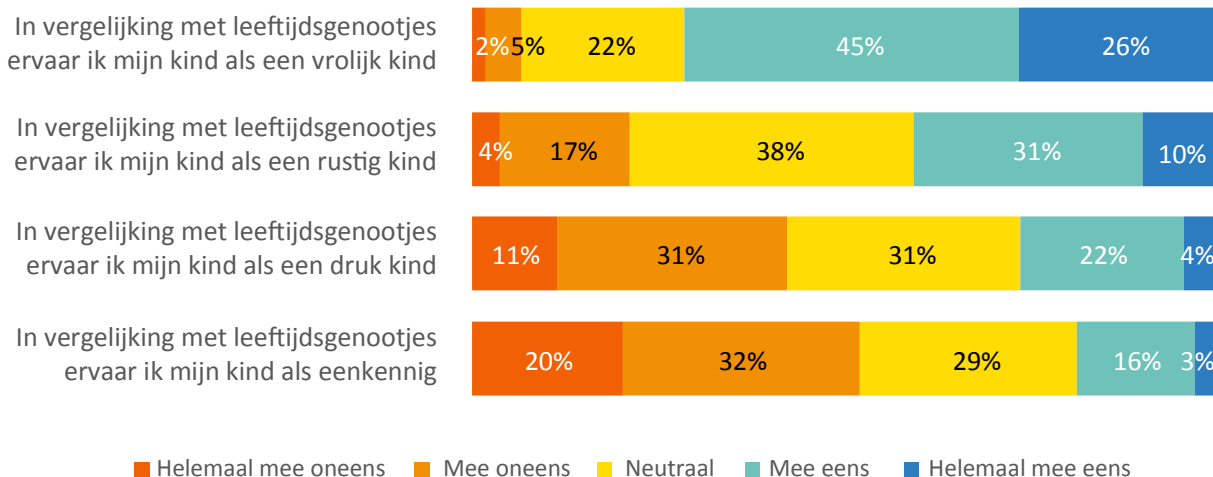
De meeste ouders gebruiken digitale media niet om hun kind beter te laten slapen

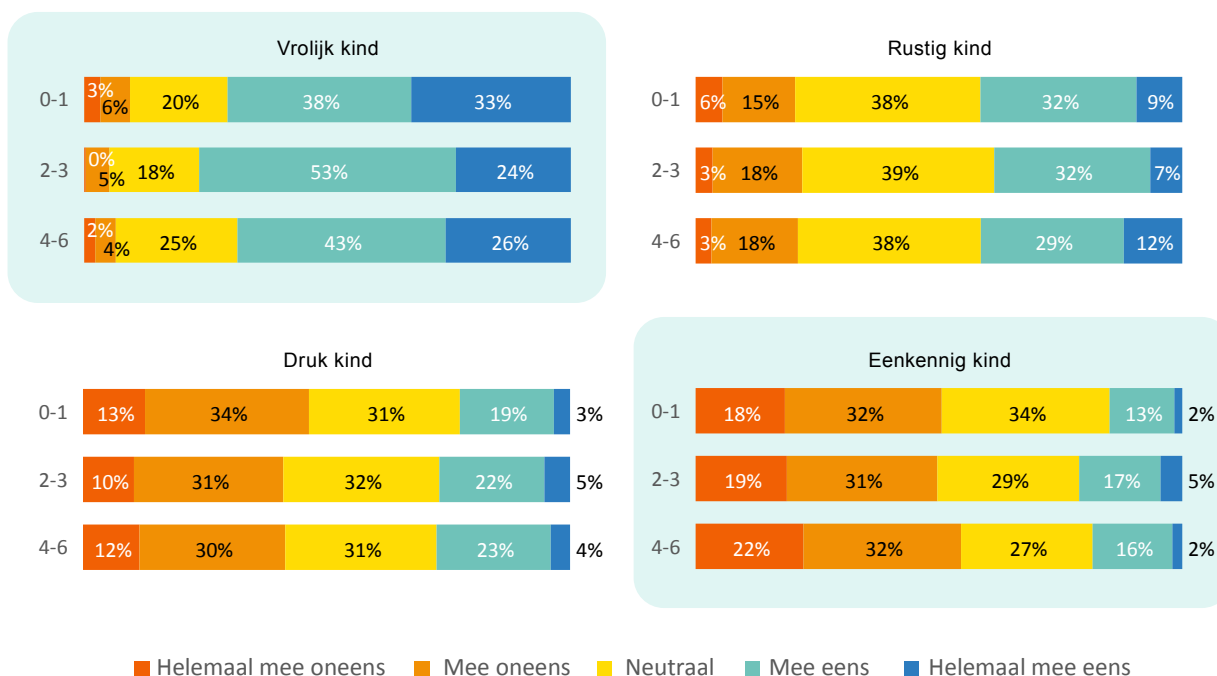
Vergelijking met leeftijdsgenootjes

De meeste ouders ervaren hun kind als een vrolijk kind, in vergelijking met leeftijdsgenootjes

Weinig verschillen zichtbaar tussen de verschillende leeftijdsgroepen

Nawoord

Het verdiepende Iene Miene Media-onderzoek over 'Ontspannen met media' geeft inzichten waar professionals mee aan de slag kunnen. Tijdens de Media Ukkie Dagen (5 t/m 12 april 2024) vraagt Netwerk Mediawijsheid aandacht voor het mediagebruik van kinderen en hun ouders. De campagne gaat in op de invloed van media op ontspanning. Gedurende de campagne bieden Netwerk Mediawijsheid en haar partners inspiratie, richting en tips voor gezond en actief mediagebruik.

Het onderzoek is tot stand gekomen door nauwe samenwerking met Netwerk Mediawijsheid en dr. Peter Nikken, als lector Jeugd & Media verbonden aan hogeschool Windesheim en dr. Anouk Tuijnman van het Trimbos-instituut, met advies van Nederlands Jeugd Instituut. Om gefundeerde kwantitatieve inzichten te verkrijgen over de houding en het gedrag van kinderen en ouders op mediagebied, heeft Panel Inzicht onderliggend publieksonderzoek uitgevoerd.

Colofon

In opdracht van Netwerk Mediawijsheid

In samenwerking met:

Lector dr. Peter Nikken • Hogeschool Windesheim

Dr. Anouk Tuijnman • Trimbos-instituut

Dominique Gijsbertsen • Projectmanager Panel Inzicht

Ontwerp:

Oirik, Apeldoorn

Fotografie:

Sushilla Kouwen, Juul Harmsen

Netwerk Mediawijsheid:

e-mail: info@mediawijzer.net

campagne: www.mediaukkedagen.nl

website: www.mediawijsheid.nl en www.netwerkmediawijsheid.nl

Citatie:

Nikken, P. & Tuijnman, A. (2024). Verdiepend onderzoek lene Miene Media.

Netwerk Mediawijsheid

© Netwerk Mediawijsheid, maart 2024

Co-funded by
the European Union